

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 13. september 2012
Sagsnr.: 99

- ./ Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond [til ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 og Rådets forordning (EF) nr. 861/2006 og Rådets forordning nr. XXX/2011 om integreret havpolitik]
- Orienterende debat
KOM (2011) 804

Side 3

2. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- Orienterende debat
KOM (2011) 627

Side 11

3. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

(evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik
- Orienterende debat
KOM (2011) 628

Side 28

4. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

(evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen)
- Orienterende debat
KOM (2011) 626

Side 38

5. Forslag til Rådets forordning om handelsrelaterede foranstaltninger til sikring af forsyningen af EU's forarbejdningsvirksomheder med visse fiskevarer for perioden 2013-2015 og om ændring af forordningerne (EF) nr. 104/2000 og (EU) nr. 1344/2011 samt ophævelse af forordning (EF) nr. 1062/2009
- Tidlig forelæggelse
KOM (2012) 357

Side 51

6. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på EU's vegne af fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius,

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en ny fiskeripartnerskabsaftale og en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius, og

Forslag til Rådets forordning om fordeling af de fiskerimuligheder, der er fastsat i protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius
- Tidlig forelæggelse
KOM (2012) 441, KOM (2012) 442 og KOM (2012) 437

Side 57

7. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati,

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati, og

Forslag til Rådets forordning om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i partnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati
- Tidlig forelæggelse
KOM (2012) 467, KOM (2012) 468 og KOM (2012) 466

Side 61

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 24.-25. september 2012

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond [til ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 og Rådets forordning (EF) nr. 861/2006 og Rådets forordning nr. XXX/2011 om integreret havpolitik] **KOM (2011) 804**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 31. maj 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til et nyt finansielt instrument for fiskeripolitikken: Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF). Forslaget er en del af Kommissionens forslag til reform af den fælles fiskeripolitik. EHFF afløser Den Europæiske Fiskerifond og gælder for perioden 2014-2020. Udover at afløse den Europæiske Fiskerifond inddrages andre udgifter til fiskeripolitikken, herunder især til fiskerikontrol, dataindsamling, den integrerede havpolitik og markedsordningen for fiskeri og akvakultur. Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse om fleksibilitet mellem de finansielle prioriteter, samt muligheden for indførelse af traditionelle tilskudsmuligheder såsom ophugning, midlertidig ophør og motorudskiftning uden forøgelse af fiskerikapaciteten på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 804 af 2. december 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond [til ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 og Rådets forordning (EF) nr. 861/2006 og Rådets forordning nr. XXX/2011 om integreret havpolitik]. Forslaget er oversendt til Rådet den 12. december 2011 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og artikel 43, stk. 2 samt artikel 91, stk. 1, artikel 100, stk. 2, artikel 173, stk. 3, artikel 175, artikel 188, artikel 192, stk. 1, artikel 194, stk. 2 og artikel 195, stk. 2. Forslaget skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget vil indgå i forhandlingerne om reformen af den fælles fiskeripolitik.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012 med henblik på en orienterende debat.

Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at det overordnede mål er at støtte målene henholdsvis i den fælles fiskeripolitik, som er en politik, hvor EU har enekompetence, og i EU's integrerede havpolitik.

Det er Kommissionens vurdering, at hvis medlemsstaterne handler hver for sig, vil de ikke være i stand til at nå disse mål, som bedst vil kunne nås på EU-plan med flerårig finansiering fokuseret på relevante prioriteter. Kommissionen konkluderer, at nærhedsprincippet således er tilgodeset. Regeringen er enig i Kommissionens vurdering i lyset af den angivne begrundelse.

Formål og indhold

Ifølge forslaget oprettes Den Europæiske Hav og Fiskerifond (EHFF) som ét enkelt finansielt instrument for den fælles fiskeripolitik. Forslaget er en del af Kommissionens pakke af forslag om reform af den fælles fiskeripolitik¹.

EHFF etableres for perioden 2014-2020 som afløser for Den Europæiske Fiskerifond² og erstatter endvidere den hidtidige finansiering af fiskerikontrol og dataindsamling³ og den hidtidige finansiering af markedsordningen for fiskeri- og akvakulturprodukter. Endvidere omfatter forslaget finansiering af den integrerede havpolitik⁴, finansiering af en særlig støtteordning for områder i EU's yderste periferi til markedsføring af fisk, EU's finansiering af internationale fiskerierorganisationer og af rådgivende råd, indsamling og formidling af markedsdata samt af pilotprojekter og studier. Finansiering af bæredygtige fiskeriaftaler (tidligere fiskeripartnerskabsaftaler) og obligatoriske bidrag til regionale fiskerierorganisationer vil dog blive finansieret uden for EHFF.

Det overordnede formål vil være at:

- fremme bæredygtigt og konkurrencedygtigt fiskeri og akvakultur
- fremme udvikling og gennemførelse af Unionens integrerede havpolitik til supplerende af samhørighedspolitik og den fælles fiskeripolitik
- fremme en regionalt afbalanceret og inklusiv udvikling af fiskeriområder samt
- fremme gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik.

EHFF skal bidrage til Europa 2020-strategien om smart, bæredygtig og inkluderende vækst.

Forslaget er struktureret i to hovedområder i henholdsvis delt forvaltning og direkte forvaltning.

Ved delt forvaltning forstås forvaltning, der foregår i partnerskab med medlemsstaten og på grundlag af et godkendt program. Denne del af EHFF vil skulle følge de regler, der fastlægges i den generelle forordning om fælles og generelle bestemmelser og en fælles strategisk ramme for strukturfondene, landbrugsfonden og fiskerifonden, jf. Kommissionens forslag fremsat den 6. oktober 2011.⁵

¹ De øvrige elementer i reformpakken blev fremlagt af Kommissionen den 13. juli 2011.

² Jf. Rådets forordning (EF) nr. 1198/2006 af 27. juli 2006 om Den Europæiske Fiskerifond

³ Jf. Rådets forordning (EF) nr. 861/2006 af 22. maj 2006 om EF-finansieringsforanstaltninger til gennemførelse af den fælles fiskeripolitik og havretten, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 693/2011 af 6. juli 2011.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1255/2011 af 30. november 2011 om et program for støtte til videreudvikling af en integreret havpolitik.

⁵ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, som er omfattet af den fælles strategiske ramme, om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006, KOM(2011) 615 af 6. oktober 2011.

Området med delt forvaltning vil dels svare til den nuværende Europæiske Fiskerifonds tilskuds- og udviklingsordninger for fiskeri og akvakultur, dels omfatte ordningerne med dataindsamling, finansiering af kontroludgifter og markedsordningen for fiskeri og akvakultur. Det er således nyt, at dataindsamling, kontroludgifter og markedsordning gennemføres som delt forvaltning.

Ved direkte forvaltning forstås den støtte og finansiering, som varetages direkte af Kommissionen. Dette forventes at omfatte den integrerede havpolitik, rådgivende råd, markedsdata, bidrag til internationale fiskeriororganisationer, Den Europæiske Unions udgifter til fiskerikontrol samt studier og pilotprojekter.

Forslaget indeholder nye regler for konditionalitet, det vil sige et sæt af betingelser hvis manglende overholdelse vil medføre, at støttemuligheden bortfalder. Disse regler er rettet mod både medlemsstaten og den enkelte støttemodtager og betyder for støttemodtageren, at manglende overholdelse af regler i fiskeripolitikken eller støttebetingelser får den konsekvens, at der ikke kan ansøges om støtte i en nærmere fastlagt periode.

I overensstemmelse med forslaget til generel forordning for fondene under den fælles strategiske ramme (den generelle forordning) indeholder forslaget tematiske prioriteter, som indgår i programmeringen.

Med hensyn til fiskeri, forarbejdning og markedet for fiskerivarer bortfalder den hidtidige mulighed for støtte til oplægning og ophugning. Støttemulighederne for fiskerifartøjer vil blive tættere knyttet til nye regler i fiskeripolitikken om regulering, udsmid og selektivitet.

Endvidere indeholder forslaget blandt andet støttemuligheder med henblik på at få fiskere til at deltage i at beskytte og genoprette havmiljøet, blandt andet i forbindelse med implementeringen af Natura 2000 og – som noget nyt – med henblik på implementering af Havstrategidirektivet.

Finansieringen af markedsordningen er fokuseret på producentorganisationernes aktiviteter i forbindelse med produktions- og markedsplaner. Som følge af ændringer i forordningen om markedsordningen, som indgår i reformen af fiskeripolitikken, ophæves den nuværende ordning med støtte til udtag fra markedet af fisk, der ikke kan opnå mindstepriser. Ordningen med oplagring fortsættes og finansieres af EHFF, men udfases frem til 2019.

Ifølge forslaget vil der være mulighed for at støtte investeringer om bord på fiskefartøjer vedrørende energieffektivisering, kvalitet, udnyttelse af uønskede bifangster, sikkerhed og arbejdsmiljø. Et fartøj kan kun modtage støtte én gang i programperioden (2014-2020) til samme formål.

Forslaget indeholder krav om en særlig udviklingsindsats for akvakultur. I støttemulighederne for akvakultur er der fokuseret på mindre miljøbelastning, nye arter og økologisk opdræt af fisk. Som noget nyt er der endvidere mulighed for at yde tilskud til forsikringspræmier og til farmaceutiske undersøgelser vedrørende veterinærmedicin til brug inden for akvakultur.

Der vil fortsat være muligheder for at støtte innovative projekter inden for fiskeri og akvakultur.

Tilskud til investeringer i forarbejdning af fiskeri- og akvakulturprodukter begrænses i forslaget til at omfatte investeringer inden for særlige områder som eksempel energieffektivisering og økologiske akvakulturprodukter. Støtten til forarbejdning vil udelukkende kunne ydes gennem finansielle instrumenter, for eksempel låneforanstaltninger. Det vil sige, at der ikke gives direkte tilskud.

Støtte til uddannelse og netværk er et element både for fiskeri og akvakultur.

I forslaget er støtten til lokale aktionsgrupper (FLAG) opretholdt. Ordningen vil blive harmoniseret med tilsvarende ordninger inden for landdistriktsordningen og regionalfonden og afgrænsningen af ordningen vil bero på bestemmelser i den generelle forordning.

Finansieringen af den hidtidige ordning for støtte til områder i den yderste periferi som kompensation for merudgifter til markedsføring af fisk indgår i EHFF som en del af ordningen med delt forvaltning. Ordningen omfatter som hidtil Azorerne, Madeira, De Kanariske Øer, Fransk Guyana og Réunion.

Finansiering af kontroludgifter og udgifter til dataindsamling er ligeledes en del af ordningen med delt forvaltning. Disse ordninger skal derfor indgå i det program for 2014-2020, som vil være grundlag for støtten til den enkelte medlemsstat.

Den finansielle ramme for forslaget er 6,6 mia. €(49,2 mia. kr.) i faste 2011-priser for perioden 2014-2020, hvoraf 4,5 mia. €(33,5 mia. kr.) anvendes til den del af forslaget, som svarer til den nuværende Europæiske Fiskerifond, mens 432 mio. €(3,2 mia. kr.) anvendes i perioden 2014-2020 til EU's integrerede havpolitik. De resterende midler er blandt andet afsat til fiskerikontrol, dataindsamling og markedsforanstaltninger.⁶

Udgifterne til den nuværende fiskerifond er 4,3 mia. €(32,0 mia. kr.) for perioden 2007-2013 mens udgifterne til EU's integrerede havpolitik er 40 mio. €(298 mio. kr.) for perioden 2011-2013.

Med hensyn til fordelingen af støttemidler mellem medlemsstaterne skal der ifølge forslaget lægges vægt på følgende kriterier:

1. For så vidt angår foranstaltninger under delt forvaltning, bortset fra kontrol og dataindsamling:
 - a. niveauet for beskæftigelse i fiskeri og akvakultur,
 - b. niveauet for produktion i fiskeri og akvakultur, og
 - c. andelen af mindre kystfiskerflåde i den samlede fiskerflåde.
2. For så vidt angår kontrol:
 - a. omfanget af en medlemsstats kontrolopgaver sammenholdt med størrelsen af den nationale flåde, mængden af landinger og værdien af import fra tredjelande, og
 - b. de til rådighed værende kontrolressourcer sammenholdt med omfanget af medlemsstatens kontrolopgaver, hvor til rådighed værende midler sammenholdes med antallet af kontroller udført på havet og landingskontroller.
3. For så vidt angår dataindsamling:

⁶ Tallene er baseret på Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Et budget for Europa 2020, KOM(2011)500 af 29. juni 2011.

- a. størrelsen af den nationale fiskerflåde, landingsmængden samt omfanget af dataindsamling til søs og antallet af togter, og
- b. omfanget af dataindsamlingsopgaver samt de nødvendige ressourcer hertil, som skal implementeres af hver medlemsstat.

Endvidere forventes det, at der vil indgå et hensyn til den historiske fordeling og anvendelse af midler til tilsvarende formål.

Kommissionen har ligeledes fremlagt et forslag til forordning om fælles bestemmelser for struktur-fondene, landbrugsfonden og fiskerifonden. Forslaget lægger op til et ens forvaltningssystem for de nævnte fonde. Der lægges op til, at der oprettes et nationalt godkendelsessystem (akkreditering) for at understrege medlemsstaternes forpligtelse til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning. Samtidig lægger forslaget til forordning om de fælles bestemmelser og EHFF op til en harmonisering af forvaltnings- og kontrolsystemet på EHFF i retning af det forvaltnings- og kontrolsystem, der kendes fra landdistriktsfonden (ELFUL).

Den nærmere implementering af EHFF foreslås gennemført dels ved delegerede retsakter, TEUF artikel 290 og dels ved gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291.

Formandskabets kompromisforslag

Det danske formandskab har fremlagt udkast til kompromisforslag til dele af forslaget, der ændrer forslaget på en række punkter. Følgende ændringer kan særligt fremhæves:

- Der er reduceret i antallet af EU's prioriteter og de forhåndsbetingelser, som medlemsstaten skal leve op til for at få refunderet midler fra EU, til kun at omfatte de betingelser, som relaterer sig direkte til den fælles fiskeripolitik.
- Brede muligheder for tilskud til beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer, herunder til initiativer, der har til formål at fremme beskyttelse og udvikling af akvatisk fauna og flora herunder i ferskvand.
- Der gives mulighed for tilskud til innovative investeringer i forarbejdningssektoren og mulighederne for investering i akvakulturanlæg udvides.
- Den integrerede havpolitik er tilrettet i forhold til den gældende forordning, som er vedtaget i november 2011.

Det cypriotiske formandskab har fremlagt yderligere kompromisforslag blandt andet vedrørende programmering.

Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse om fleksibilitet mellem de finansielle prioriteter, samt muligheden for indførelse af traditionelle tilskudsmuligheder, såsom ophugning, midlertidig ophør og motorudskiftning, uden forøgelse af fiskerikapaciteten på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Udtalelser

Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg forventes at vedtage sin betænkning i november 2012, hvorefter betænkningen forventes sat på Europa-Parlamentets plenarforsamling til vedtagelse i januar 2013.

Konsekvenser

Ifølge forslaget vil de samlede udgifter for EU udgøre 6,6 mia. €(49,2 mia. kr.) i faste 2011-priser for perioden 2014-2020. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 % af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 132 mio. €(ca. 990 mio. kroner) i perioden 2014-2020.⁷

Den konkrete fordeling af midler mellem medlemsstaterne fremgår ikke af forslaget, men besluttet af Kommissionen på baggrund af de kriterier, som fastlægges i forordningen.

Gennemførelse i Danmark vil, for så vidt angår delt forvaltning, skulle ske på grundlag af et program for indsatsen, som vil indeholde en finansiell ramme for EU's medfinansiering. Fuld hjemtagning af EU's midler vil forudsætte, at der er en medfinansiering af nationale offentlige midler. I forhold til de samlede offentlige udgifter er EU's medfinansiering for størstedelen af indsatsen på højst 75 %, men er lavere for dataindsamling og kontrolfartøjer og højere for øvrige kontroludgifter og for markedsforanstaltninger.

Forslaget forventes at ville nødvendiggøre forøget administrativ indsats og dermed statsfinansielle udgifter. Blandt andet vil der på en række punkter forventes at være tale om mere kompleks forvaltning og kontrol, for eksempel med hensyn til henføring af støtte til fiskerikontrol og dataindsamling under delt forvaltning, skærpede krav om konditionalitet og anvendelse af partnerskabskontrakter, samt øgede krav til rapportering til Kommissionen for så vidt angår frekvens og kompleksitet.

Det må forventes, at det vil være nødvendigt at ændre fiskeriudviklingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 978 af 26. september 2008, som ændret ved lov nr. 604 af 14. juni 2011, for at kunne anvende EHFF i Danmark.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening har foreløbig bemærket, at forordningen skal regulere de overordnede forhold, mens detailstyringen skal være op til de enkelte medlemsstater. Fonden skal støtte tværnationalt samarbejde, forbedre fisker og forsker samarbejdet, udvikle fiskeri og fiskerfartøjer samt sikre, at støtte til lokale aktionsgrupper prioriteres til fiskerirelaterede produkter.

Foreningen har understreget vigtigheden af, at der fortsat bliver mulighed for at give tilskud til innovation og udvikling af både fiskeri og fiskerfartøjer, herunder at det fortsat vil være muligt at få støtte til modernisering af fiskerfartøjer.

Foreningen har endvidere understreget, at inddragelse af traditionelle myndighedsaktiviteter som dataindsamling og kontroludgifter ikke må medføre en udfasning af de traditionelle ordninger til udvikling af fiskeriafhængige samfund.

⁷ Tallene er baseret på Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Et budget for Europa 2020, KOM(2011)500 af 29. juni 2011.

Verdensnaturfonden (WWF) mener, at forslaget indeholder mange positive elementer til at sikre en bæredygtig udvikling af fiskeriet. WWF mener, at forordningen skal indeholde flere begrænsninger mod investering i overkapacitet. Organisationens vurdering er, at økonomisk støtte til bortskaffelse af uønskede fangster ikke skaber de rigtige incitamenter til et selektivt fiskeri.

Vedrørende den finansielle ramme mener WWF, at økonomisk støtte til kontrol og dataindsamling er for begrænset. Endelig mener WWF, at der skal være større sammenhæng mellem at fremme udvikling af akvakultur og inddragelse af miljømæssige og sociale hensyn.

Greenpeace understreger vigtigheden af, at fokus er på miljømæssig bæredygtighed.

Danish Seafood Association ønsker, at det fortsat skal være muligt at give tilskud til forarbejdningsvirksomheder, men at tilskudsmulighederne skal fokusere på innovation, arbejdsmiljø og energibesparelser.

Forslaget er sendt i fornyet høring i § 5-udvalget forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012:

Verdensnaturfonden (WWF) fremfører, at fiskeristøtten bør være underlagt miljømæssig bæredygtighed og sikre mod overfiskeri og påvirkning af havets økosystemer, samt sikre en bæredygtig udvikling for lokalområder. I det opstillede EHFF-forslag finder WWF det vigtigt, at de foreslåede regler om konditionalitet opretholdes og styrkes så meget som muligt. WWF fremhæver dog sin bekymring for, at mulige tiltag såsom nybygning, modernisering og udskiftning af fartøjer og motorer, kan opretholde eventuel overkapacitet og overfiskeri, og lægger vægt på, at dette forhindres. Der bør være vægt på fangstmetoder, der er skånsomme og selektive. Der bør også være større muligheder for at øge den andel af støtten, der går til dataindsamling, kontrol med mere, end det er tilfældet i det nuværende forslag.

Danmarks Fiskeriforening tilføjer til sit tidligere fremsendte høringssvar, at det også fremover skal være muligt finansielt at hjælpe yngre fiskere i gang i fiskeriet. Danmarks Fiskeriforening fremhæver, at de seneste års udvikling på de finansielle markeder desværre ikke har hjulpet til at fremme yngre fiskeres etablering og generationsskifte. Foreningen vurderer, at den ordning, der i dag findes i EFF, ikke er tilstrækkelig og skal forbedres, så generationsskifter kan fremmes i erhvervsfiskeriet og yngre fiskere kan få hjælp til at etablere sig.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen henholder sig til Folketingets vedtagelse V42 af 7. april 2011, idet regeringen i den samlede reform overordnet arbejder for at sikre et bæredygtigt fiskeri blandt andet gennem integrering af fiskeripolitikken i en bred havpolitisk sammenhæng baseret på en økosystemtilgang, herunder implementering af Havstrategidirektivets og Biodiversitetskonventionens mål, fjernelse af udsmid samt introduktion af et nyt forvaltningssystem i form af fangstkvoteforvaltning.

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, idet regeringen arbejder for, at EHFF understøtter målsætningerne i den fælles fiskeripolitik, herunder bidrager til opfyldelse og opretholdelse af god miljøtilstand i medfør af blandt andet Havstrategidirektivet, samt gunstig bevaringstilstand i Habitat-

direktivet og til at skabe konsistens med den integrerede havpolitik og andre EU-politikker, idet forhandlingerne herom ikke må foregribe forhandlingerne om de fremtidige finansielle rammer.

Regeringen forholder sig positivt over for etableringen af ét finansielt instrument for finansiering af fiskeripolitik, idet man dog ønsker at få belyst konsekvenserne af, at instrumentet også omfatter finansieringen af EU's integrerede havpolitik.

Regeringen finder, at kriterierne for fordelingen af midler blandt medlemsstaterne bør sikre en afbalanceret løsning uden særlig fokus på specifikke flådesegmenter.

Regeringen finder, at støtten til private investeringer bør begrænses og midlerne i højere grad anvendes til aktiviteter, der sikrer den marine biodiversitet, skaber grøn omstilling, innovative aktiviteter, forbedrer datagrundlaget for fiskeripolitikken og den videnskabelige rådgivning herunder regionalt samarbejde i forbindelse hermed, samt bidrage til håndteringen af kontroludfordringer i medlemsstaterne. Samtidig skal EHFF bidrage til løsningen af nye udfordringer for medlemsstaterne i en eventuel regionaliseret tilgang til forvaltningen og bidrage til en bæredygtig udvikling af fiskeriområder (lokale aktionsgrupper).

Regeringen vil arbejde for at styrke disse elementer i forslaget og for, at EHFF kan anvendes til at finansiere udgifterne til en mere bæredygtig forvaltning af fiskeripolitikken.

Vedrørende EU's integrerede havpolitik finder regeringen det vigtigt, at midlerne balanceres i forhold til det hidtidige udgiftsniveau, og at forslaget kun omfatter tiltag, der har reel merværdi, og som ikke kan løses fyldestgørende og bedre på nationalt niveau. Tillige er det vigtigt, at der ikke afsættes midler til parallelle løsninger på EU og nationalt plan, men at nationale data og eksisterende løsninger i videst muligt omfang genanvendes.

Regeringen vil arbejde for en forenkling af forslaget.

Regeringen vil ikke modsætte sig, at det i et samlet kompromis om reformen af den fælles fiskeripolitik kan være nødvendigt, at ophugning fortsat kan være et instrument – blandt flere – som kan anvendes ved dokumenteret overkapacitet i et fiskeri.

Regeringen finder, at der ved anvendelse af henholdsvis gennemførelsesretsakter og/eller delegerede retsakter må foretages en konkret vurdering ud fra bestemmelsens karakter og væsentlighed, idet vurderingen bør ske på basis af en horisontal tilgang til problemstillingen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er et generelt ønske om, at Den Europæiske Hav- og Fiskerifond skal støtte implementeringen af den fælles fiskeripolitik og opnåelse af målsætningerne i Europa 2020-strategien. Medlemsstaterne støtter generelt afsættelse af midler til bæredygtighed, innovation, øget selektivitet, dataindsamling og videnskabelig rådgivning. En stor gruppe medlemsstater ønsker mere støtte til akvakultur, herunder især traditionel akvakultur. Der er desuden en gruppe medlemsstater, der ønsker at bevare støtten til ophugning og modernisering af flåden. Mange medlemsstater fremhæver desuden behovet for forenkling og er bekymrede for en forøgelse af de administrative byrder.

En række medlemsstater ønsker flere midler til kontrol og dataindsamling, mens visse medlemsstater støtter, at der skal anvendes flere midler til akvakultur. Enkelte medlemsstater er imod oplagringsstøtte, mens andre ønsker flere midler afsat hertil. Visse medlemsstater ønsker, at der bliver afsat midler til ophugningsstøtte, hvilket en enkelt medlemsstat er imod. Der er en klar forventning om, at der skal anvendes færre midler til den integrerede havpolitik. Endvidere er der indsigelser mod fordelingsmekanismen og et ønske om mere information om fordelingen mellem medlemsstaterne.

Det danske formandskab præsenterede en fremskridtsrapport om forslaget til den Europæiske Hav- og Fiskerifond på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 12. juni 2012.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 12. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012. Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 11. maj 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14.-15. maj 2012, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012. Forslaget har ligeledes været forelagt Folketingets 16. marts 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-20. marts 2012, jf. samlenotat oversendt den 8. marts 2012 samt den 9. december 2011 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2011, jf. samlenotat oversendt den 1. december 2011.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. januar 2012.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) KOM (2011) 627

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

K ommissionen har den 12. oktober 2011 fremlagt forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020. De væsentligste nyskabelser er en mere målrettet styring af støtteindsatsen fra Kommissionens side i forhold til fælles mål og milepæle, fokus på målsætningerne om fremme af landbrugets konkurrenceevne og bæredygtighed i overensstemmelse med Europa 2020-strategien, bedre koordinering af indsatsen mellem EU's fonde (strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden), mere fokus på fremme af innovation, et nyt netværk for det Europæiske Innovations Partnerskab for landbrugsproduktivitet og bæredygtighed, nyt grønt element under søjle I, som medfører behov for yderligere koordinering af natur- og miljøindsatsen mellem de to søjler samt bedre målretning af betalingerne til områder med naturbetingede begrænsninger, også kaldet LFA (Less Favoured Areas). Derudover er der bedre støttemuligheder til samarbejdsprojekter

for nye produkter og processer, til små landbrugsbedrifter, til etablering af korte forsyningskæder, til unge landbrugere og små virksomheder. Endvidere indeholder forslaget nye muligheder for at yde støtte til etablering af producentorganisationer i landbrug og skovbrug og for støtte til risikostyring i landbruget. Forslaget kan indebære en mindre omfordeling af ELFUL-midler mellem medlemsstater for perioden 2014-2020 i forhold til perioden 2007-2013. Endelig foreslås der en EU-medfinansieringssats på 50 % (85 % for mindre udviklede regioner), som kan øges for visse projekter. Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse af udpegningen af områder med naturbetingede begrænsninger (LFA) på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 627 af 12. oktober 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43, og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012 med henblik på en orienterende debat.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget følger linjerne fra Kommissionens meddelelse KOM (2010) 672 af 18. november 2010 om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Heraf fremgik det, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal understøtte et bæredygtigt landbrug, som tager hensyn til klimaforandringer og miljø samt understøtter den gensidige solidaritet mellem medlemsstaterne.

Rammer for den fremtidige landdistriktspolitik

Forslaget vedrører de fælles rammebetingelser for betaling af søjle II støtte til udvikling af landdistrikterne med medfinansiering fra ELFUL. Forslaget søger at optimere landdistriktspolitikken i forhold til Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Det nuværende aksesystem i programmet med minimumstildeling af ELFUL midler pr. akse videreføres ikke. Dog fastholdes et krav om, at minimum 5 % skal afsættes til LEADER-metoden. LEADER-metoden er en bottom-up tilgang til udvikling af landområder, som sigter imod en samfundsstyret lokaludvikling og samarbejde mellem lokale aktionsgrupper (LAG'er).

Målsætningerne for landdistriktspolitikken er fortsat

- 1) landbrugets konkurrenceevne,
- 2) bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimatiltag
- 3) en balanceret territorial udvikling af landdistrikterne.

Der opstilles seks såkaldte EU-prioriteter for landdistriktsudvikling, hvorigennem programaktiviteterne skal bidrage til opfyldelse af Europa 2020-strategien. Disse prioriteter er

- 1) fremme af vidensoverførsel og innovation inden for landbrug, skovbrug og landdistrikter,
- 2) styrkelse af konkurrenceevnen for alle typer landbrug og forøgelse af bedrifternes levedygtighed,
- 3) fremme af fødevarekædens organisation og risikostyring i landbruget,
- 4) genopretning, bevarelse og forbedring af økosystemer, som er afhængige af landbruget og skovbruget,
- 5) fremme af ressourceeffektivitet og støtte til overgangen til en klimaresistent lavemissionsøkonomi i landbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren, og
- 6) fremme af social integration, fattigdomsbekæmpelse og økonomisk udvikling i landdistrikterne.

Disse prioriteter skal også bidrage til tværgående målsætninger om at fremme innovation og dæmpe klimaforandringer og tilpasse produktionen herefter. De seks prioriteter vil være obligatoriske i alle programmer. Medlemsstaterne kan dog undlade at forfølge en prioritet, hvis dette kan begrundes som led i den nationale strategi for opfyldelse af målene.

Samordning mellem EU's fonde

Der stilles krav om større grad af samarbejde imellem EU's fonde (den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og den Europæiske Hav- og Fiskerifond). Forslaget skal således ses i sammenhæng med Kommissionens forslag til forordning om generelle rammebestemmelser for de fem fonde, KOM (2011) 615. Et fælles strategisk rammedokument suppleret af nationale partnerskabskontrakter, milepæle og en resultatreserve skal fastlægge fælles målsætninger for de nationale indsats under alle fem fonde, herunder landdistriktsindsatsen. Med forslaget indføres endvidere fælles regler om finansiel styring, overvågning og kontrol, støtteberettigede udgifter, brug af nye finansielle instrumenter og teknisk bistand. De fælles regler skal føre til mere synergi og større gennemslagskraft fondene imellem. Samtidigt indføres regler for LEADER-indsatsen, som gennemføres via lokale aktionsgrupper under Landdistriktsprogrammet.

Innovation og samarbejde

Innovation har fået en fremskudt placering. Der lægges generelt op til en større grad af samarbejde om innovation. Der åbnes for en højere ELFUL-medfinansiering til aktiviteter, som vedrører innovation (vidensoverførsel, information og samarbejdsprojekter), ligesom der bliver mulighed for højere tilskudssatser til projekter under det Europæiske Innovations Partnerskab (EIP). Den hidtidige mulighed for støtte til fremme af samarbejde om udvikling af nye produkter og processer i landbruget udbygges med nye støttemuligheder og med en mulighed for kombination med støtte under andre EU fonde. Der åbnes herunder for støtte til samarbejdsudgifter i pilotprojekter og støtte til individuelle aktører, hvis projektet vedrører udvikling af nye produkter og processer. Der åbnes for støtte til samarbejde mellem små og mellemstore virksomheder om produktion af produkter, der ikke er omfattet af Traktatens bilag I, når blot inputtet i produktionen er omfattet heraf.

Sammenhæng mellem landbrugspolitikens søjle I og II

Der indføres blandt andet en vis grad af budgetfleksibilitet mellem søjlerne, hvormed medlemsstaterne i starten af budgetperioden kan vælge at overføre op til 10 % af den direkte støtte under søjle I til anvendelse under søjle II. Anvendelse af midler, der overføres fra søjle I til søjle II, vil kræve national medfinansiering af en tilsvarende størrelse. Denne overførsel påvirker ikke de private investoreres egenfinansiering i forbindelse med projekter under søjle II. Nye regler for krydsoverensstemmelse og nye grønne betingelser for at modtage den direkte landbrugsstøtte indebærer ny basis for betalingerne under søjle II, hvor der i betalinger til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-ordningerne) og indsatser til implementering af vandrammedirektivet kun kan betales for tiltag, der går ud over den såkaldte baseline. Baseline består af krydsoverensstemmelseskravene, grønningsskravene i søjle I, kravene i gødnings- og pesticidlovgivningen samt nationale lovkrav. Støtte til økologi og obligatoriske krav i Natura 2000 påvirkes ikke af de foreslåede krav til grønning.

Støtteprogrammer under den fælles markedsordning under søjle I vil skulle samordnes med samme type støtte under søjle II, herunder til oprettelse af producentorganisationer i landbrug og skovbrug. Støtte til fastholdelse af landbrug i områder med naturbetingede begrænsninger (LFA) vil med forslaget både kunne ydes under søjle I og II. Desuden foreslås det, at Kommissionen skal kunne fastlægge en række supplerende definitioner og støttebestemmelser ved anvendelse af delegerede retsakter.

Områder med naturbetingede begrænsninger (LFA)

Muligheden for at yde støtte til fastholdelse af landbrug i områder med ulemper for landbrug videreføres fra den nuværende forordning. De tre former for udpegninger er bevaret:

- 1) bjergområder med en betydelig begrænsning af muligheder for anvendelse af jorden og en betydelig stigning i produktionsomkostningerne som følge af højde og/eller hældning på terrænet,
- 2) andre områder end bjergområder med betydelige naturbetingede begrænsninger, og
- 3) andre områder med særlige begrænsninger, hvor arealforvaltningen bør fortsættes for at bevare eller forbedre miljøet, bevare landskabet og opretholde turistpotentialiet i området eller for at beskytte kysten.

Udpegningen af støtteberettigede arealer i områder med betydelige naturbetingede begrænsninger for landbruget (under punkt 2) skal som noget nyt fastlægges ud fra et af otte biofysiske kriterier defineret i forordningen. Betalingerne kan dermed ikke målrettes efter sociale eller landbrugsøkonomiske parametre.

Udvidet støtte til små landbrugsbedrifter, unge landbrugere og små virksomheder

Forslaget indebærer bedre muligheder for støtte til unge landbrugere, små landbrugsbedrifter og små og mellemstore virksomheder i landdistrikterne. De bedre støttemuligheder omfatter støtte til opstart af virksomhed, uddannelse og rådgivning. Endvidere kan der indføres underprogrammer, for eksempel for unge landbrugere, for små bedrifter, for bjergområder og for korte forsyningskæder. Underprogrammerne for små landbrugsbedrifter og korte forsyningskæder kan i begrundede tilfælde indebære 10 % højere støttesatser. Underprogrammer for unge landmænd og for fastholdelse af landbrug i bjergområder kan omfatte 20 % højere støttesatser til investeringsudgifter. Den højere støttesats kan også tildeles unge landmænd og bjergområderne uden et egentligt underprogram. Underprogrammer

kan omfatte andre områder end de i forordningen nævnte, men sådanne underprogrammer vil ikke medføre mulighed for forhøjede støttesatser.

Nye foranstaltninger

Der er indført mulighed for at yde støtte til etablering af producentorganisationer i landbrug og skovbrug. Støtten ydes som en fast sats pr. år i 5 år og skal samordnes med støtten til producentorganisationer under søjle I. Endvidere indføres mulighed for at yde støtte til risikostyring i landbruget (indkomststabilisering). Dette kan komplementere risikostyringsværktøjerne under markedsordningen. Risikostyringsinstrumenter vedrører støtte til forsikring imod tab af landbrugsafkast som følge af sygdomme eller klimatiske hændelser, støtte til etablering af fællesforsikringsfonde og en kompensationsordning for generelt tab af landbrugsindkomst i et givet år. Endvidere indføres en særlig artikel for økologisk landbrug og artiklen vedrørende miljøvenligt landbrug ændres til miljø- og klimavenligt landbrug.

Hjemlen til økologisk landbrug indebærer ikke bedre støttemuligheder for økologerne end støttemulighederne under hjemlen for miljø- og klimavenligt landbrug i øvrigt. Under artiklerne for miljø- og klimavenligt landbrug åbnes der for støtte til et varierende antal hektar fra år til år, hvis de pågældende forpligtelser i øvrigt ikke gælder for faste parceller. Der kan fortsat ydes støtte til dyrevelfærdstiltag, der er mere vidtgående end de relevante obligatoriske normer, i form af årlige betalinger pr. husdyr eller hektar. Det er uklart, hvorvidt der kan gives investeringsstøtte til dyrevelfærdstiltag, da dyrevelfærd ikke er en del af de seks fællesskabsprioriteter.

Udgåede foranstaltninger

Den nuværende mulighed for at yde støtte til opfyldelse af EU-lovgivning indenfor miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed samt dyrevelfærd bortfalder. Endvidere ophører muligheden for betaling af pension til landmænd, som ophører førtidigt og videregiver landbrugsjorden. Ligeledes bortfalder muligheden for at støtte informations- og markedsføringstiltag for landbrugs- og fødevarerprodukter, herunder økologi. Endelig bemærkes det, at der i ordningen for støtte til etablering af skov på landbrugsjord ikke længere kan ydes compensation til lodsejeren for tabt landbrugsindkomst, og at staten kan ikke længere være støttemodtager.

Forenkling af forvaltningen

Forslaget lægger kun i ringe grad op til forenklinger. I modsætning hertil er det forventningen, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelse for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering vil kræve et øget forbrug af administrative ressourcer.

Finansielle bestemmelser

Der lægges op til, at Kommissionen skal fastsætte de årlige beløb, der er til rådighed for hver enkelt medlemsstat, under hensyntagen til a) objektive kriterier relateret til EU-målsætningerne for landdistriktspolitikken og b) tidligere udnyttelse (det vil sige den hidtidige budgetfordeling). 0,25 % af budgettet afsættes til Kommissionen til teknisk bistand, og det vil som hidtil være muligt for medlemsstaterne at anvende 4 % til teknisk bistand.

Der vil som hovedregel blive fastlagt én EU-medfinansieringssats gældende for alle foranstaltninger på maksimalt 50 %, dog maksimalt 85 % for mindre udviklede regioner. Tidligere har miljøforanstaltninger kunnet EU-medfinansieres med 55-75 %. Der foreslås en række undtagelser hertil, herunder at ELFUL kan medfinansiere med op til 80 % til projekter vedrørende formidling af viden og information, vedrørende etablering af producentsammenslutninger, samarbejdsprojekter om udvikling af nye produkter i fødevarekæden og LEADER. Der vil desuden være op til 100 % EU-finansiering for projekter med et væsentligt bidrag til innovation i landbruget, der skal finansieres af midler overført fra søjle I fra anvendelsen af støtteløfter. Der er lagt op til, at medfinansieringssatser forhandles som led i forhandlingerne om EU's flerårige finansielle rammer.

Støttesatser

De maksimalt tilladte støttesatser ændres ikke meget i forhold til den nuværende landdistriktsforordning. Det er fortsat en hovedregel, at projekttiltag skal medfinansieres af støttemodtager. Den normale, maksimale investeringsstøttesats er 40 % i udviklede regioner som Danmark. Dog kan den maksimale støtteprocent for investeringer i landbrug forhøjes med 20 %, såfremt disse vedrører unge landbrugeres etablering, hvis der er tale om kollektive investeringer og integrerede projekter, hvis der er tale om projekter i udpegede områder med naturbetingede begrænsninger (LFA), eller hvis der er tale om projekter indenfor det Europæiske Innovations Partnerskab.

Formandskabets ændringsforslag

Under det danske formandskab blev der udarbejdet reviderede tekstforslag, der indeholder forslag til ændringer på størstedelen af Kommissionens oprindelige tekst. Tekstforslag har gennemgående sigtet på at skabe større forenkling og fleksibilitet i forordningens anvendelse. Teksten er generelt blevet støttet af de øvrige medlemsstater.

Af de vigtigste ændringer kan nævnes:

- Konkurrenceevnen for fødevareproduktion og skovbrug er tilføjet som mål for støtte til udvikling af landdistrikterne
- Dyrevelfærd og fødevareproduktion tilføjet som EU-prioriteter for udvikling af landdistrikterne
- Kravene til tematiske delprogrammer er blevet væsentligt forenklet, ligesom bæredygtigt landbrug er tilføjet som mulig indsats
- Kravene til indholdet (og reglerne for godkendelse og ændring) af programmerne for udvikling af landbruget er gjort mere fleksible og forenkledede
- Kravene til forhåndsevalueringer (ex-ante konditionaliteter) og sammenhængen til forhåndsbetinger i bilag til forslaget til forordning om fælles rammebetingelser for støtte under struktur-, fiskeri- og landdistriktsfondene er væsentligt forenkledede, således at kun betingelser med direkte relevans for forordningens mål og prioriteter indgår.

Hertil kommer en række ændringer til forordningens støttebestemmelser, der ligeledes primært sigter på administrativ forenkling og fleksibilitet, samt at der gives bedre mulighed for at støtte tiltag rettet mod natur, miljø og klima, herunder mulighed for engangskompensation ved visse permanente miljøprojekter. Ydermere er der fremsat en række ændringer med henblik på at forbedre støttemulighederne for blandt andet vidensoverførsel og informationsaktioner, rådgivning, investeringer, bedrifts- og erhvervsudvikling, udvikling og fornyelse af landdistrikterne samt netværksaktiviteter.

Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse af udpegningen af områder med naturbetingede begrænsninger (LFA) på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Ordføreren i Landbrugsudvalget har udarbejdet et udkast til betænkning med ændringsforslag til forslaget. De væsentligste ændringer vedrører:

- Udskydelse til 2016 af nyudpegning af områder med naturbetingede ulemper (LFA).
- Tilføjelse af konkurrencedygtig skovproduktion til de tre overordnede mål for landdistriktsstøtten,
- Ændring af forslagens betragtning nummer 28 om minimum 25 % budget til programindsats for miljø, så kravet hæves til minimum 30 % og gøres bindende, og således at støtten til områder med naturbetingede ulemper ikke tæller med i kravet.
- Forhøjelse af maksimal EU medfinansiering til 60 % for miljøindsatser og til 100 % for midler overført fra søjle I, hvilket dog betinges af, at midlerne overført frivilligt til søjle II anvendes som støtte til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.
- Grønningskravene i den direkte støtte fastholdes som baseline for støtten til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, og betingelserne vil dermed ikke kunne danne grundlag for støtte under begge søjler,
- Fordelingen af ELFUL-midler mellem medlemsstaterne skal vedtages som del af forordningen i den almindelige lovgivningsprocedure i stedet for ved delegeret kompetence til Kommissionen.
- Støttemulighederne til risikostyring udvides, herunder ved at tillade brug af indekssystemer til udmåling af tab.

Ordførerens udkast til betænkning og ændringsforslag vil sammen med de i alt ca. 2.050 fremsatte ændringsforslag blive behandlet i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg i de kommende måneder. Det er planen, at Landbrugsudvalget vil fremkomme med en revideret betænkning i november 2012.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020 ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Kommissionen lægger op til, at der i alt anvendes 89,9 mia. € svarende til 674 mia. kr. (i faste 2011-priser) på landdistriktspolitikken over perioden 2014-2020. Under forudsætning af, at Danmark fortsat betaler 2 % af EU's udgifter, vil Danmarks betalinger til landdistriktspolitikken udgøre i alt ca. 1,8 mia. € svarende til ca. 13,5 mia. kr. over perioden 2014-2020.⁸

⁸ Tallene er baseret på Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Et budget for Europa 2020, KOM(2011)500 af 29. juni 2011.

Hertil kommer de statsfinansielle konsekvenser som følge af kravet om national medfinansiering af det danske landdistriktsprogram. De præcise udgifter hertil kan først opgøres, når den danske budgetandel er kendt.

De øgede statsfinansielle konsekvenser opstår primært i form af øget krav om national medfinansiering i forbindelse med tiltag inden for miljø, natur og klimatiltag. Det forventes endvidere, at de nye regler for fælles strategisk styring, partnerskabsaftale med Kommissionen, netværksdannelser for innovation, todeling af miljø- og naturindsatsen mellem søjle I og søjle II i den fælles landbrugspolitik, udvidede baselinekrav for arealstøtten, kontrol, overvågning og evaluering vil kræve et øget forbrug af administrative ressourcer.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at den økonomiske balance mellem aktiviteterne i landdistriktsprogrammet er vigtig. Blandt andet blev balancen mellem de aktiviteter, der tilgodeser produktivitet, og de, der tilgodeser miljø og natur, fremhævet. Ydermere blev det nævnt, at gennemførelse af miljøtiltag skal gøres mere økonomisk rationelt for den enkelte landmand, således at der var et incitament til at deltage i miljøordningerne. Endvidere bør det være muligt at yde engangsbetalinger, såfremt der sker permanente indskrænkninger af råderetten af hensyn til miljø og natur.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer har en række ønsker til den nye forordning om landdistriktsudvikling, som man finder afgørende for, at EU's landdistriktsmidler bedst muligt kan understøtte erhvervet i at nå målsætninger på natur- og miljøområdet.

Engangskompensation

Landbrug & Fødevarer mener, at det skal være muligt for medlemsstaterne at yde engangskompensation ved varige ordninger. Muligheden for engangskompensation er relevant både ved frivillige miljø- og klimavenlige foranstaltninger og ved obligatoriske indgreb i forbindelse med implementering af Natura 2000- og Vandrammedirektiverne. Det er afgørende, at der kan gives engangskompensation, hvis landdistriktsmidlerne skal bruges til at sikre varige naturområder og miljøindsatser.

Incitamentsbetaling

Der er ikke åbnet op for muligheden for at yde incitamentstilskud. Dog er der mulighed for at medregne transaktionsomkostninger (omkostninger knyttet til en forpligtelse, men ikke direkte knyttet til dens gennemførelse). Transaktionsomkostninger kan ifølge forslaget maksimalt udgøre 20 % ved individuelle projekter og 30 % ved kollektive projekter. Landbrug & Fødevarer foreslår at det bliver muligt, at kompensation for transaktionsomkostninger kan udgøre en større del af tilskuddet, da der eksempelvis ved afgræsningsprojekter kan være væsentlige omkostninger, der ikke er direkte relateret til gennemførelse af en forpligtelse. Det er afgørende, at landmanden får dækket de reelle udgifter, han har.

Naturpleje

Der er fra flere kanter et øget fokus på, at landdistriktsmidlerne skal bruges til naturpleje. Hvis det skal lykkes, er der ifølge Landbrug & Fødevarer brug for bedre overensstemmelse mellem betingelserne for at modtage tilskud til naturpleje under landdistriktsprogrammet og hensynet til natur og biodiversitet. Forslaget til ny landdistriktsforordning indeholder stort set de samme muligheder for at yde tilskud som de nuværende. Det er i høj grad brug for en større fleksibilitet for medlemsstaterne, som skal have større frihed til at anvende landdistriktsmidlerne til naturpleje, herunder ikke mindst fastsættelse af tilskudssatser og kontrol af, om betingelser for tilskud overholdes. Samtidig er det afgørende, at der bliver bedre overensstemmelse mellem betingelser for enkeltbetaling og tilskud fra landdistriktsprogrammet. Herunder ikke mindst mere retfærdige og proportionale sanktioner.

Tilskud til eget arbejde

Landbrug & Fødevarer ønsker, at landdistriktsprogrammet skal understøtte naturpleje som en driftsform. Det betyder blandt andet, at det skal være muligt at yde 100 % tilskud til eget arbejde (for eksempel ved opsætning af hegn, rydning etc.). Samtidig er der brug for retningslinjer for, hvordan landdistriktsmidlerne kan anvendes til naturpleje, herunder hvor grænsen går mellem miljø- og klimavenligt landbrug og naturpleje (hvor ekstensivt kan driften være og fortsat være landbrug). I forslaget fremgår ligesom i den gældende landdistriktsforordning, at miljøvenlige landbrugsforanstaltninger skal foregå på landbrugsarealer. Det skal sikres, at landmænd kan foretage naturpleje på alle relevante arealer.

Støtte til planlægning og etablering af biogasanlæg og tilhørende investeringer

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at biogasanlæg er et særdeles effektivt redskab til sikring af samfundets fremtidige uafhængighed af fossile ressourcer samt sikring af den fremtidige fødevareproduktion gennem recirkulering af næringsstoffer fra sidestrømme og affaldsprodukter fra samfundet. Biogasanlæggene producerer energi og gødning ud fra primært husdyrgødning og affald samt afgrøder, herunder specielt biomasse fra pleje af naturarealer, beskyttelsesbræmmer langs følsomme vandmiljøarealer og biomasse fra økologiske grøngødningsarealer. Landbrug & Fødevarer finder, at landdistriktsprogrammet skal være med til at udvikle biogasområdet. I den nuværende forordning er der en række forhindringer, der skal fjernes. Det drejer sig især om den skelnen, der er mellem produktion af biogas til eget brug på bedriften og produktion med henblik på salg.

Omfordeling af midler fra landdistriktpuljen ELFUL mellem medlemsstaterne

Ved fordelingen af landdistriktpuljen for den igangværende periode blev Danmark tildelt 0,3 % af ELFUL (når vi tæller modulation med modtager vi 0,6 % af midlerne). Denne fordeling afspejler langt fra, at Danmark har en af Europas mest effektive landbrugs- og fødevareproduktioner med fortsat behov for udvikling af en produktion, der foregår under hensyntagen til natur, miljø og dyrevelfærd. Danmark står for produktionen af 2,6 % EU's samlede landbrugsproduktion – det alene er i stærk kontrast til at vi kun modtager 0,3 % af landdistriktsmidlerne.

Landbrug & Fødevarer understreger, at den danske landbrugs- og fødevarersektor rummer store muligheder for at bidrage til, at målene i Europa 2020 strategien nås. Landdistriktspolitikken spiller en vigtig rolle for, at erhvervet kan være en del af løsningen, og den kommende landdistriktsforordning skal give gode muligheder for en et konkurrencedygtigt erhverv i fortsat udvikling.

En række forhold, der gør sig gældende for det danske landbrugs- og fødevarerhverv begrundes, hvorfor der er behov for et fyldigt landdistriktsprogram med tilstrækkelige midler til at nå målsætninger relateret til erhvervet.

Fælles strategisk ramme for EU's fonde

Landbrug & Fødevarer mener, at det er naturligt, at indsatser gennem EU's fonde søges koordineret, men det må ikke resultere i et tungt administrativt set-up. Det fremgår af forslaget, at den fælles strategiske ramme vil bidrage til reducerede administrative omkostninger og gøre det mere enkelt både for forvaltningsmyndigheden og for ansøger. Landbrug & Fødevarer finder det afgørende for fondenes succes, at denne hensigt aktualiseres.

Prioriteter for landdistriktsudvikling, artikel 5

Af de 6 opstillede prioriteter omhandler nr. 2 erhvervets konkurrenceevne. Her er nævnt, at der skal være fokus på landbrug med behov for omstrukturering, landbrug med lille markedsorientering, landbrug i særlige sektorer og landbrug med behov for differentiering. Endelig er nævnt facilitering af generationsskifte. Landbrug & Fødevarer mener, at det skal fremgå tydeligere, at det er en prioritet at styrke konkurrenceevnen for alle landbrug, også de mest udviklede og effektive. Fortsat udvikling også af de landbrug, der klarer sig godt nu er en forudsætning, hvis EU fortsat skal være konkurrencedygtig i forhold til tredjelande.

Markedsføring og informationsaktiviteter

Det er væsentligt, at den eksisterende mulighed for at yde tilskud til markedsførings- og informationsaktiviteter fortsættes. I forslaget ser det ud som om, den er reduceret til markedsføring i forbindelse med lokal afsætning, kort forsyningskæde og styrkelse af økonomien i lokalområder. Landbrug & Fødevarer mener, at den eksisterende mulighed for at støtte markedsførings- og informationsaktiviteter knyttet op på kvalitetsmærkeordningen bør overføres til den nye forordning. Muligheden er ikke mindst vigtig for at fremme afsætningen af økologiske produkter og er dermed vigtig for at bidrage til en afsætningsstyret udvidelse af den økologiske produktion.

Artikel 18 Investeringsstøtte

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der kan ydes tilskud til projekter, hvor slutproduktet ikke er omfattet af Traktatens bilag I. Landbrug & Fødevarer påpeger, at støtten ikke skal begrænses til mindre virksomheder, da store virksomheder ofte er vigtige "drivere" for udviklingen og derfor ikke bør udelukkes fra at modtage støtte.

Artikel 22 Tematiske underprogrammer

Landbrug & Fødevarer mener, at medlemsstaterne bør gives større fleksibilitet til at lave tematiske underprogrammer for andre områder end de, der er nævnt i artiklen. Hvis medlemsstaten identificerer et område, hvor der er særligt behov for en indsats, skal det være muligt at lave et særligt program med mulighed for forhøjede støttesatser, når det kan godtgøres, at indsatsen er vigtig for at nå målsætningerne for landdistriktspolitikken og de opstillede prioriteter.

Artikel 23 Skovrejsning og etablering af skovområder

Under den nuværende forordning er det muligt at yde kompensation for tabt landbrugsindkomst. Denne mulighed er ikke videreført i forslaget til ny forordning. Landbrug & Fødevarer mener, at det også i den nye programperiode skal være muligt at kompensere landmænd for tabt landbrugsindkomst i forbindelse med skovrejsning.

Artikel 29 Miljø- og klimavenligt landbrug

Forslaget giver mulighed for, at der kan indgås aftaler af 5 til 7 års varighed og i særlige tilfælde af længere varighed. Efter udløb kan der indgås 1-årige forlængelser.

Kompensation kan udgøre udgifter og tabt indkomst, samt hvor det er nødvendigt transaktionsomkostninger, der maksimalt må udgøre 20 %, dog 30 % ved kollektive projekter. Landbrug & Fødevarer mener, at medlemsstaterne skal have større fleksibilitet mht. til aftalernes varighed, ligesom det skal være muligt at tegne længerevarende aftale efter en aftales udløb. Etårige forlængelser, hvor tilbagebetalingskrav føres tilbage til den oprindelige tilsagnsperiode, skal undgås.

For så vidt angår landbrug-miljø-klimaordninger, finder Landbrug & Fødevarer det helt afgørende, at tilskuddet dækker landmandens reelle udgifter. Ofte vil en del af udgifterne ikke være direkte relateret til den konkrete aktivitet og dermed høre under transaktionsomkostninger. Disse kan nemt udgøre over 20 % og derfor bør grænsen for, hvor stor en del af tilskuddet, der kan henføres til transaktionsomkostninger, øges væsentligt. Det skal være muligt at yde 100 % tilskud til eget arbejde. Medlemsstaterne skal gives mulighed for at yde engangskompensation, når de vurderer, at der er behov for foranstaltninger af varig karakter.

Artikel 30 Økologisk jordbrug

Ifølge Landbrug & Fødevarer bør det være muligt at fortsætte med 1-årige aftaler på arealerne efter udløbet af den første tilsagnsperiode på 5 år. For at undgå uoverskuelige konsekvenser for eventuelle tilbagebetalingskrav er det vigtigt, at disse efterfølgende aftaler betragtes som nye tilsagnsperioder og ikke som forlængelser af det oprindelige tilsagn. Hvis det ikke er muligt at opnå selvstændige 1-årige tilsagn efter den første 5-årsperiode, finder Landbrug & Fødevarer, at det bør være muligt for landmanden at vælge at indgå en ny længerevarende aftale efter den første periode frem for 1-årige forlængelser.

Artikel 31 Natura 2000 og VRD betalinger

Artiklen bruges ved obligatoriske indgreb som følge af Natura 2000- og Vandrammedirektiverne. Ifølge forslaget ydes betalingerne årligt for at kompensere for påtvungne udgifter og tabt indkomst. Landbrug & Fødevarer mener, at der skal gives mulighed for, at der kan udbetales engangserstatninger, da der i de fleste tilfælde vil være tale om varige begrænsninger. De maksimale beløb anført i Bilag 1 vurderes at være utilstrækkelige, og de bør derfor forhøjes.

Artikel 34 Dyrevelfærd

Ifølge forslaget skal der indgås 1-årige fornybare aftaler. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt at indgå længerevarende aftaler, idet dyrevelfærdsforanstaltninger i mange tilfælde vil være længerevarende. Medlemsstaterne bør gives fleksibilitet mht. varigheden af aftaler.

Artikel 37 Risikostyring

Landbrug & Fødevarer mener, at der primært bør fokuseres på at opretholde og udvikle et velfungerende sikkerhedsnet inden for EU's markedsforvaltning frem for at indføre nye instrumenter, der sikrer landmanden mod økonomiske samt miljø- og sundhedsmæssige risici. Landbrug & Fødevarer lægger ligeledes vægt på, at introduktion af nye krise- og risikohåndteringsværktøjer ikke ske på bekostning af eksisterende markedsordninger. I relation til forsikringsordninger og gensidige fonde lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at der skabes transparente ordninger og ensartet implementeringen i alle lande for at undgå konkurrenceforvridning.

Landbrug & Fødevarer anser ”nyskabelsen” om et indkomststabiliserende værktøj som et væsentligt skridt i den forkerte retning i arbejdet for at sikre yderligere markedsorientering af EU's landbrugs politik. Omfanget af generelle indkomstforsikringer bør minimeres, og der bør – såfremt sådanne ordninger finder opbakning - særligt fokuseres på, at der ikke finder ”dobbeltkompensation” sted. Afslutningsvist er det centralt at sikre, at et indkomststabiliserende værktøj er fuldt ud foreneligt med reglerne i WTO.

Artikel 68 Støtteberettigede udgifter

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at det er muligt at støtte naturalieydelse (artikel 68, stk. 3). Dog kan der ifølge artikel 59, stk. 1 i Kommissionens forslag til forordning om generelle rammebestemmelser for de fem fonde, KOM (2011) 615, ikke ydes 100 % tilskud til ansøgers bidrag i form af naturalier. Landbrug & Fødevarer mener, det i visse tilfælde bør være muligt at yde 100 % tilskud til ansøgers eget arbejde. Det bør eksempelvis være muligt i forbindelse med natur- og miljøprojekter. Med de gældende regler og også af forslaget til ny forordning kan tilsagnshavers eget arbejde ikke dækkes 100 %. Hvis man skal opnå 100 % dækning af udgifter, skal arbejdet udføres af en entreprenør med forudgående indhentning af tilbud. Dette er væsentligt dyrere og mere administrativt tungt end at betale tilsagnshaver for at udføre arbejdet.

Generelt påpeger Landbrug & Fødevarer, at det danske landdistriktsprogram er en central finansieringskilde til at sikre, at Danmark kan leve op til en række internationale forpligtelser på natur- og miljøområdet. Et vigtigt område i den forbindelse er naturplejeindsatsen. Den mest cost-effektive måde at nå målene på, er ved at gøre naturpleje til en driftsgren på linje med andre mere traditionelle landbrugsdriftsgrene. I den forbindelse er det afgørende, at der kan ydes 100 % tilskud til tilsagnshavers eget arbejde.

Investeringer til dyrevelfærd

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det er uklart, om det vil være muligt at yde tilskud til investeringer til forbedring af dyrevelfærd, da dyrevelfærd ikke er en del af de seks fællesskabsprioriteter. Man finder det afgørende, at forbedring af dyrevelfærd kan støttes også ved investeringstilskud, da forbedringer af dyrevelfærd ofte vil kræve investeringer eksempelvis i form af nye staldsystemer eller nyt inventar. Dyrevelfærd er i stigende grad en konkurrenceparameter, også i konkurrencen med 3. lande, hvor en hastigt stigende global middelklasse vil efterspørge høj kvalitetsprodukter, herunder produkter, der garanterer høj dyrevelfærd.

Dækning af administrative udgifter

Landbrug & Fødevarer bemærker, at innovation og samarbejde herom har fået en fremskudt plads. I det nuværende landdistriktsprogram 2007-2013 er det ikke muligt at modtage tilskud til de admini-

strative omkostninger under eksempelvis erhvervsudviklingsordningen, som har ophæng i Rådforordningens artikel 29 om samarbejdsprojekter. For at fremme samarbejdsprojekter yderligere bør det sikres, at den nye forordning rummer mulighed for, at der kan ydes tilskud til de administrative omkostninger.

Samordning af fonde

Landbrug & Fødevarer finder det vigtigt, at ønsket om samordning af fondene ikke medfører en forringet fleksibilitet for medlemslandene, eksempelvis i forbindelse med omdisponering af midler i de nationale programmer.

Sammenhæng mellem søjle I og søjle II

Landbrug & Fødevarer bemærker, at de nye grønne betingelser for at modtage direkte landbrugsstøtte indebærer en ny praksis for betalingerne under søjle II, hvor der kun kan betales for tiltag, der går ud over gældende støttebetingelser/krav i søjle I. Landbrug & Fødevarer understreger i den forbindelse, at tiltag der ydes tilskud til i søjle II som eksempelvis tilskud til randzoner og miljø- og klimavenligt landbrug skal kunne tælles med som opfyldelse af kravene i den grønne komponent i søjle I.

Økologisk Landsforening ønsker, at den nuværende landbrugsstøtte til produktion gradvis erstattes af betaling for offentlige goder. Man ser ikke nogen grund til, at landbrugserhvervet skal stilles anderledes end det øvrige erhverv for så vidt angår støtte. Der er dog gode grunde til at betale landbruget for at producere offentlige goder, da sikring af de offentlige goders eksistens forudsætter, at de finansieres.

Økologisk Landsforening anser følgende for offentlige goder:

- Et robust dyrkningssystem herunder en frugtbar jord og naturlige reguleringsmekanismer
- Rig natur med god biodiversitet og adgangsmuligheder for folk i landdistrikterne
- Reduceret kvælstoftildeling
- Rent drikkevand og sunde og rene fødevarer
- God dyrevelfærd
- Klimaforbedringer
- Innovation og produktion af højværdiprodukter i landdistrikterne

Styrkelse af søjle II

Økologisk Landsforening finder, at en principiel omprioritering af EU's landbrugspolitik indebærer, at søjle II og altså landdistriktspolitikken skal styrkes væsentligt, hvilket indebærer følgende konkrete tiltag. Den frivillige modulation fra søjle I til søjle II skal hæves og gøres mere fleksibel. I praksis skal medlemslandene have mulighed for at øge midlerne i søjle II, således at de for eksempel kan starte med en 50 % fordeling på søjlerne allerede i år 2014. Midler, der overføres fra søjle I, bør være 100 % EU-finansierede midler. Det skal de fortsat være, når de anvendes i søjle II. Hvis 100 % EU-finansierede midler skal matches af et tilsvarende beløb, når de overføres til søjle II, kan det udgøre en væsentlig barriere for at få den nødvendige overførsel af midler fra søjle I til søjle II, og dermed udgøre en barriere for at understøtte aktiviteter til gavn for miljø, økologi, klima m.m.

Økologisk Landsforening ser en stor risiko for at grønningsskomponenter i søjle 1 ikke får en reel effekt, da de skal generaliseres, så de kan anvendes på tværs af alle lande. Økologisk Landsforening mener, at der er større chance for at få en reel effekt af tiltag under søjle II, da disse kan målrettes nationale forhold. Økologisk Landsforening mener derfor, det er vigtigt, at der ikke stilles krav i forbindelse med overflytning af midler fra søjle I til søjle II, der bremser incitamentet. Modulation er en vej til at lave en gradvis reform af EU's landbrugspolitik, der flytter støtte fra produktion til betaling for offentlige goder.

Incitamentstillæg for offentlige goder

Økologisk Landsforening mener, at der bør gives mulighed for at lægge et incitamentstillæg oven i støtten. Der er ikke tilstrækkelig incitament til at levere offentlige goder, hvis støtten kun kan dække omkostninger til tiltaget. Landbruget lever af overskuddet, og støtten må derfor nødvendigvis give et vist afkast, når landmanden yder en ekstra indsats for natur, miljø, klima eller økologi. Et incitament på 15-20 % anbefales. Hvis der ikke kan udbetales et incitamentstillæg er det begrænset i hvor høj grad landbruget kan prioritere offentlige goder.

Økologi som prioriteret mål i EU's landbrugspolitik

Økologisk Landsforening finder generelt, at fremme af udvikling af økologisk fødevarerproduktion burde fremgå som et mål 7 i Kommissionens oplæg med prioriterede mål for EU's landdistriktspolitik. Økologisk Landsforening mener fortsat, at det skal være frivilligt at drive sit landbrug økologisk. Men det skal være obligatorisk for medlemsstaterne at udbyde tilskudsordninger til økologi. Det skal blot være op til medlemsstaten at afgøre hvordan, der gives tilskud til at dyrke økologisk, f.eks. om støtten udbydes til tilskud til omlægning og opretholdelse af økologisk drift, information og markedsfremme eller investeringstilskud. Konkret er det foreslået, at medlemsstaterne skal afsætte 10 % af deres programmer under søjle II til at støtte aktiviteter, der fremmer økologisk produktion. Endvidere har Økologisk Landsforening foreslået, at EU skal medfinansiere 80 % af tilskuddet til økologi.

Artikel 30 Økologisk jordbrug

Økologisk Landsforening mener, at det skal være muligt at få økologitilskud i form af 1-årige aftaler efter udløbet af den første tilsagnsperiode på 5 år. De skal endvidere betragtes som nye tilsagnsperioder og ikke som forlængelser af det oprindelige tilsagn, da den nuværende model, hvor der kan indgås 1 års forlængelser kan have store konsekvenser i form af tilbagebetalingskrav og i øvrigt giver en tung administration.

Rådgivning

Økologisk Landsforening anbefaler, at prioriterede områder under tilskudsordninger til rådgivning og vidensoverførsel- og udveksling skal udvides med økologi, omlægning til økologi, produktudvikling i økologien samt rådgivning om reel dyrevelfærd i form af valg af system, pasning og drift. Rådgivningen rettet mod dyrevelfærd skal ikke kun fokusere på fødevarer sikkerhed og forebyggelse af zoonoser. Da rådgivning er et særdeles vigtigt redskab til at fremme en omstilling i landbruget, bør omlægningsrådgivning og produktudvikling kunne modtage medfinansiering under landdistriktsprogrammet. I forbindelse med udarbejdelsen af Økologivisionen fremsendte Økologisk Landsforening, Landbrug & Fødevarer og Danmarks Naturfredningsforening et forslag, der redegør for, hvorledes en kombination af miljø- og naturpolitiske tiltag og omlægning til økologisk drift har potentiale til at få

omlagt mange tusinde hektar med stor effekt på de særlige behov i områderne, natur, biodiversitet og drikkevand og klima samtidigt med, at det styrker økologiens markedsmæssige potentiale.

Tilskud til informations- og markedsfremme

Økologisk Landsforening mener, at tilskud til informations- og markedsføringstiltag skal videreføres på det økologiske område. EU afsætter ikke selv eller kun i meget begrænset omfang midler til information om EU's økologilogo. Markedsfremmemidler som i Danmark er blevet anvendt til oplysning og markedsføringsaktiviteter under "Kvalitetsmærkeordning" om økologi og "Ordning til økologifremme", er af meget stor betydning for udvikling af markedet for økologiske fødevarer, og dermed for en markedsdrevet økologisk produktion. Det er en alvorlig begrænsning, hvis der i den fremtidige ordning alene fokuseres på den korte produktionskæde, hvor det handler om at fremme afsætning af lokale produkter.

Naturtiltag

Økologisk Landsforening lægger vægt på, at naturtiltag i tilknytning til dyrkningsarealer skal prioriteres, og der skal være mulighed for krav om offentlig adgang i dyrkningslandskabet via korridorer skabt af naturtiltagene. Det har særlig økologisk værdi og giver en særlig robusthed til dyrkningssystemet at sikre en udbredelse af natur i tilknytning til dyrkningsarealerne. Det kan være arealer som vildtstriber, billebanker, læhegn, solitære træer mv.. De samme tiltag er med til at skabe attraktive landdistrikter for en landdistriktsbefolkning, der ikke selv arbejder i landbruget, idet disse naturelementer kan give adgang til landbrugslandskabet og dermed tilvejebringe en rekreativ værdi i landbrugslandskabet.

Økologisk Landsforening anbefaler, at EU's landbrugspolitik, herunder landdistriktspolitikken, gør det muligt at sammensætte flere enkeltstående tiltag, som tilsammen udløser adgang til støtte. Helt konkret foreslår Økologisk Landsforening, at det skal være muligt at anvende et pointsystem, hvor hvert tiltag udgør et vist antal point. Støtten udløses, når landmanden har valgt en sammensætning af tiltag, der opfylder en fastsat mindstescore. Det gør det muligt at sammensætte en pakke til hvert bedrift, der afspejler behov og muligheder på den pågældende bedrift, og det medfører at tiltag, der hver for sig, uanset at de er vigtige, alligevel er for små til at indgå i en selvstændig tilskudsordning, også kan fremmes via EU's landbrugspolitik. Det kan være tiltag, der skal opfylde kravet om økologiske fokusområder i søjle I og supplerende tiltag, der kan støttes under søjle II. Der skal gives mulighed for at stille krav om offentlig adgang som forudsætning for at få tilskud.

Klimatiltag

Økologisk Landsforening fremhæver, at klimatiltag skal kunne indarbejdes i støtteordningerne. Det skal være muligt at indrette støtteordningen, hvor der er stillet krav om, at der er udarbejdet en klimaplan og grønt regnskab, og at landbruget er forpligtet på at overholde visse krav til dyrkningspraksis, der skal reducere landbrugsdriftens klimaeffekt og beskytte dyrkningsjordens kvalitet.

Model for støtte til offentlige goder inden for natur, miljø og klima

Økologisk Landsforening foreslår en model for tilskud, der opstiller en række basiskrav for at kunne få et tilskud som f.eks. det, vi i dag kalder miljøbetinget tilskud. Modellen indeholder derudover en mulighed for at forpligte sig på tilvalg. Modellen indeholder også det pointsystem, som er beskrevet ovenfor. Modellen er udarbejdet af Økologisk Landsforening i samarbejde med Landbrug & Fødeva-

rer i juni 2010. Da modellen blev udarbejdet var der lagt op til, at ordningen eventuelt kunne etableres under søjle I. Med udgangspunkt i det oplæg, som Kommissionen nu har præsenteret, mener Økologisk Landsforening, at det er en model, der skal passes ind under søjle II.

Dyrevelfærd

Økologisk Landsforening mener, at dyrevelfærd skal optræde som en EU prioritet for udvikling af landdistrikterne. Økologisk Landsforening finder, at dyrevelfærdstiltag skal kunne støttes i flerårige aftaler. Mange dyrevelfærdstiltag indebærer nye systemer, og det forekommer derfor i bedre overensstemmelse med indsatsen, at ordningen indeholder flerårige aftaler.

Økologisk Landsforening vil gerne afslutte med at påpege, at foreningen ser et stort behov for at foretage ændringer af det oplæg, som Kommissionen har fremlagt, hvis økologi og alle de værdier, som økologi dækker over reelt skal styrkes i kraft af reformen af EU's landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen lægger endvidere vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen lægger vægt på, at den tilbageværende landbrugsstøtte i langt højere grad bør bidrage til en omkostningseffektiv opfyldelse af EU's mål på natur-, miljø- og klimaområdet. Endvidere vil regeringen arbejde for, at det skal være muligt for en medlemsstat at anvende hele den tildelte landdistriktskonvolut på miljø, klima- og naturforanstaltninger, og at der ikke bør stilles krav om national medfinansiering af landdistriktsstøtte, der har miljø-, klima- eller naturformål.

Overordnet vil regeringen arbejde for bredere og mere fleksible støttemuligheder, således at landdistriktsprogrammet kan understøtte danske indsats for natur, miljø og klima. Landdistriktsprogrammet skal kunne understøtte Danmarks implementering af krav som følge af vandrammedirektivet, Natura 2000-direktiverne samt kommende forpligtelser på klima- og miljøområdet. Regeringen vil endvidere arbejde for, at det bliver muligt at yde støtte til initiativer, der skal fremme dyrevelfærd og økologi.

Regeringen arbejder for en ændret fordeling af midlerne i søjle II. Regeringen vil ligeledes arbejde for øget fleksibilitet i forbindelse med overførslen af midler mellem søjle I og II, og for at der ikke samlet set på grund af denne overførsel sker en forøgelse af støtten på EU-plan til landbrugssektoren.

Desuden vil regeringen arbejde for, at landdistriktsstøttens tætte kobling til Traktatens bilag I ændres, så det i højere grad bliver muligt at anvende landdistriktsmidler til at støtte landbrugssektorens grønne omstilling på områder, der ikke traditionelt har været betragtet som landbrugsproduktion, særligt vedvarende energi.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har løbende været drøftet under det danske formandskab. På denne baggrund har det danske formandskab fremlagt en revideret tekst, som har modtaget generel støtte fra hovedparten af medlemsstaterne. Der udestår dog fortsat løsninger på enkelte emner af mere politisk karakter.

Mange medlemsstater har efterspurgt Kommissionens forslag til en fordelingsnøgle for landdistriktsmidlerne i EU's flerårige finansielle ramme 2014-2020. Mange medlemsstater har ønsket at hæve EU-medfinansieringssatsen og finder det bekymrende, at Kommissionen foreslår at fastsætte den til 50 %.

Der har været generel bekymring over udsigten til øgede administrative byrder som følge af samordningen af landdistriktspolitikken med de øvrige strukturfonde under den fælles strategiske ramme. Mange medlemsstater er imod oprettelsen af en performance-reserve og finder, at den skal fjernes i forhold til landdistriktsfonden. Flere medlemsstater er imod Kommissionens forslag om at afgrænse ugunstigt stillede områder ved hjælp af Kommissionens foreslåede biofysiske kriterier, ligesom en række medlemsstater ønsker risikostyringsinstrumenterne udvidet.

Flere medlemsstater finder, at landdistriktspolitikken er et vigtigt instrument til at imødegå miljø- og klimaudfordringer, og at dette skal udbygges yderligere. Desuden er flere medlemsstater optaget af bedre at kunne understøtte innovation, bæredygtighed og konkurrencedygtighed via landdistriktspolitikken. Hvad angår samspillet mellem klima- og miljøtiltag i søjle I og søjle II har et flertal af medlemsstaterne udtrykt bekymring over en række elementer i Kommissionens forslag.

Et flertal af medlemsstaterne mener, at grønning-elementerne i søjle I ikke bør være en del af baseline. Nogle medlemsstater ønsker, at landmænd, der deltager i specifikke MVJ-ordninger, automatisk opfylder grønning-kravene i søjle I. Endelig ønsker nogle medlemsstater, at det bliver muligt at opfylde grønning-kravene ved at overføre midler fra søjle I til søjle II. De overførte midler skal være øremærket til målrettede miljøforanstaltninger.

Ved rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012 kunne flere medlemsstater acceptere, at det fremgik af forslagens betragtninger, at mindst 25 % af landdistriktsmidlerne skulle anvendes til miljø- og klimaformål, mens andre fandt, at kravet måtte være bindende og stå i forordningsteksten. Flere fandt, at man i beregningen skulle inkludere flere elementer, blandt andet Natura2000, skov, investeringer i natur og klima samt vandrammedirektivet. I forhold til EU-medfinansieringssatserne kunne nogle medlemsstater støtte Kommissionens forslag med enkelte mindre undtagelser. Der var også ønsket om at hæve den generelle EU-medfinansieringssats på 50 % til et højere niveau. Nogle stillede spørgsmål ved de tiltag, hvortil Kommissionen havde foreslået højere medfinansieringssats, og mente, at miljø- og klimatiltag skulle prioriteres. Ligeledes var der nogle, der fandt, at risikostyring burde have højere medfinansieringssatser, herunder blev også nævnt transitionsregioner. Der var også en række medlemsstater, der ønskede, at overførsler fra søjle I til søjle II fik 100 % EU-medfinansiering. Desuden var der et udestående i forhold til investeringer i kunstvanding, hvor en række medlemsstater ikke fandt forordningsteksten acceptabel.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012 præsenterede det danske formandskab ligeledes en fremskridtsrapport med status for arbejdet med landbrugsreformen.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2012 var der en drøftelse af støtte under landdistriktspolitikken til forsikringsordninger i forhold til både produktion og indkomst. Flere medlemsstater støttede Kommissionens forslag om hjemmel til støtte til indkomstforsikring. Visse medlemsstater var interesserede i at udvide risikostyringshjælpen til blandt andet at gælde kompensation på grundlag af en indeksbaseret vurdering af tab. De samme medlemsstater pegede på, at støtte til risikostyring skal have 75 % EU-medfinansiering. Andre medlemsstater er principielt imod de nye instrumenter i søjle II og især imod kompensation for indtjeningstab i landbruget i form af støtte til indkomstforsikring. Disse medlemsstater henviser til ”moral hazard” elementet i forsikringen, ordningens kompleksitet og risikoen for, at man nedprioriterer finansieringen af for eksempel miljø indsatser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. juli 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2012, jf. samlenotat oversendt den 5. juli 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. maj 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-15. maj 2012, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. december 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2011, jf. samlenotat oversendt den 1. december 2011.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. (evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (”den horisontale forordning”)

KOM (2011) 628

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 31. maj 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (”den horisontale forordning”), der vil medføre en udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Forslaget omfatter de finansielle regler for de to land-

brugsfonde samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer. Hertil kommer også regler for bedriftsrådgivning, kontrolsystemer og sanktioner samt krydsoverensstemmelse. Disse regler indgik tidligere i forordningen for direkte betalinger. Kommissionen foreslår endvidere en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration samt en række ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse. Generelt er der i forslaget vidtgående adgang for Kommissionen til, via delegerede retsakter, at gennemføre ændringer i regelsættet. Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse af antallet af udbetalingsorganer i medlemsstaterne på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 628 af 12. oktober 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik. Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012 med henblik på en orienterende debat.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) indeholder en udvidelse af de nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EF) nr. 1290/2005 af 21. juni 2005 om finansiering af den fælles landbrugspolitik. Udover finansielle regler for de to landbrugsfonde samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes udbetalingsorganer omfatter forslaget som noget nyt også regler for bedriftsrådgivning, kontrolsystemer og sanktioner, herunder det integrerede administrations- og kontrolsystem samt regelsættet om krydsoverensstemmelse. De sidstnævnte områder fremgår i dag af reglerne for direkte støtte. Herudover foreslår Kommissionen, at der skal gennemføres en række stramninger i forhold til betalingsorganernes administration samt en række ændringer i regelsættet omkring krydsoverensstemmelse.

Bedriftsrådgivningsordning

Regelsættet for etablering af den obligatoriske bedriftsrådgivning foreslås overført fra forordningen om direkte støtte til den horisontale forordning. Kommissionen foreslår, at ordningen skal gælde de regler, der er omfattet af krydsoverensstemmelse i dag, og at rådgivningen udvides til også at omfatte regler på områderne klimaforandringer, biodiversitet, beskyttelse af vand, notifikation af dyresygdomme samt innovation. Herudover foreslås grønning og rådgivning vedrørende bæredygtig økonomisk udvikling af små landbrug omfattet af bedriftsrådgivningsordningen. Støttemodtagernes deltagelse i ordningen forbliver frivillig. Medlemsstaterne kan vælge at støtte brugen af bedriftsrådgivning under landdistriktspolitikken.

Regulering af forhold mellem Kommissionen og udbetalingsorganerne

En nyskabelse vedrørende udbetalingsorganerne er, at Kommissionen foreslår, at den ved delegerede retsakter fastsætter minimumskriterier for godkendelsen af udbetalingsorganerne i medlemsstaterne. Det betyder, at Kommissionen skal fastsætte minimumskriterier for arbejdet i de udbetalende organer for så vidt angår interne forhold, kontrolaktiviteter, information og kommunikation samt overvågningsaktiviteter. Herudover foreslår Kommissionen, at den skal fastsætte regler for udstedelse og tilbagebetaling af udbetalingsorganernes godkendelse, overvågning af organerne samt deres eventuelle fornyede godkendelse.

Kommissionen foreslår på flere punkter stramninger med hensyn til udbetalingsorganernes administration. Forslaget indeholder blandt andet bestemmelser vedrørende afvisning af refusion fra EU ved for sene betalinger i forhold til de fastsatte frister og krav om tilhørende rentekompensation til støttemodtagerne. Med hensyn til tilbagebetalingskrav overfor støttemodtagerne som følge af uregelmæssigheder, der ikke er begrundet i forsømmelser fra medlemsstatens side, foreslår Kommissionen, at betalingsorganerne selv skal afholde 100 % af udgifterne vedrørende tilbagebetalingskrav, som ikke er blevet inddrevet inden for 4 år, eller 8 år såfremt tilbagebetalingen er blevet genstand for en retssag.

Kommissionen foreslår, at den procentdel, som medlemsstaterne kan beholde, når det lykkes at indrive uretmæssige udbetalte beløb nedsættes fra 20 % til 10 %. En lignende justering foreslås med hensyn til den procentdel, som medlemsstaterne må beholde af inddrevne beløb vedrørende sanktioner som følge af krydsoverensstemmelse (her nedsættes procentandelen fra 25 % til 10 %).

Kommissionen foreslår ligeledes, at medlemsstaternes refusion kan suspenderes, hvis de statistikker, som medlemsstaten skal fremsende til Kommissionen vedrørende gennemførte kontroller og resultaterne heraf, ikke bliver fremsendt rettidigt.

Med forslaget introducerer Kommissionen en fælles ramme for overvågning og evaluering af resultaterne af den fælles landbrugspolitik i sin helhed, herunder at vurdere politikens bidrag til målene for EU's 2020-strategi. Den fælles ramme skal omfatte direkte støtte, markedsforanstaltninger og landdistriktspolitikken.

Landdistriktsprogrammerne bliver finansieret af den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL). Den kommende programperiode for landdistriktsprogrammerne løber fra 2014-2020. Medlemsstaten anmelder kvartalsvist deres udgifter under landdistriktsprogrammerne til EU, som herefter refunderer EU-andelen af medlemsstatens udgifter. Kommissionens forslag lægger op til, at de kvartalsvise refusioner skal ske ved anvendelsen af én finansieringssats per foranstaltning.

Kommissionen foreslår også en ensretning af udbetalingsfristerne for alle arealstøtteordninger. Det betyder i praksis, at udbetalingsfristen for enkeltbetalingen også skal gælde for arealstøtteordningerne under landdistriktsprogrammet. Fristen for enkeltbetalingen er 1. december – 30. juni det følgende år. Kommissionens forslag indeholder også en generel mulighed for at udbetale forskud på 50 % på den direkte støtte og 75 % på arealordningerne under ELFUL.

Kontrolsystem og sanktioner

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at medlemsstaterne, hvor det er passende, skal udføre alle fysiske kontroller vedrørende landbrugsstøtte og støtte under landdistriktsprogrammet på samme tid. Kommissionen lægger endvidere op til, at der bliver oprettet et særligt register til identifikation af landmænd og støttemodtagere. Endelig ønsker Kommissionen i forbindelse med nedsættelser og udelukkelse at anvende modellen for krydsoverensstemmelseskontrollen, hvor sanktionen skal fastlægges i forhold til overtrædelsens alvor, omfang og varighed/gentagelse.

Krydsoverensstemmelse

I forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at udbetalingen af støtte til landbrugere sker på betingelse af, at en række krav bliver overholdt inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). I modsat fald kan støtten blive reduceret eller helt bortfalde. Dette kaldes i daglig tale krydsoverensstemmelse.

Kommissionen foreslår, at regelsættet vedrørende krydsoverensstemmelse bliver overført til den horisontale forordning. Det foreslås, at omstrukturingsstøtte, omstillingsstøtte og grøn høst bliver omfattet af krydsoverensstemmelse. Modsat vil modtagere af direkte støtte, som tilmelder sig ordningen for små landbrugere, være undtaget krydsoverensstemmelse.

Vandrammedirektivet og pesticiddirektivet bliver også omfattet af krydsoverensstemmelse⁹. Kommissionen foreslår, at den får delegeret beføjelser til at tilføje direktivernes bestemmelser, efter at alle medlemsstaterne har implementeret de bestemmelser, der skal være direkte gældende overfor landbrugerne og notificeret Kommissionen om implementeringen. Medlemsstaternes implementering skal ske senest den 1. januar 2013 for vandrammedirektivet og senest 1. januar 2014 for pesticiddirektivet.

De lovbestemte forvaltningskrav og GLM-normerne er i forslaget kategoriseret i tre områder: 1) Miljø, klimaforandring og GLM, 2) Sundhed og 3) Dyrevelfærd.¹⁰ I forhold til de nuværende krav vedrørende GLM indeholder forslaget en række ændringer og udvidelser. Det gælder især for et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorde inklusiv forbud mod førstegangspløjning samt for følgende normer: Minimum plantedække, minimum jordforvaltning med henblik på at hindre jorderosion, bevarelse af jordens organiske indhold samt bevarelse af en lang række landskabstræk m.v. Grundvandsdirektivet og dele af fuglebeskyttelsesdirektivet er i forslaget taget ud som lovbestemte forvaltningskrav og flyttet til GLM-normer.

Den nuværende GLM-norm om vedligeholdelse af permanente græsarealer er ikke med som en selvstændig norm i forslaget, men for årene 2014 og 2015 foreslår Kommissionen, at reglerne om krydsoverensstemmelse også skal gælde for bestemmelser, der skal sikre, at arealer med permanent græs opretholdes hos hver enkelt landbruger. Det foreslås, at Kommissionen delegeres beføjelser til at

⁹ Inkluderingen af direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider er allerede vedtaget. Pesticiddirektivet indbefatter en trinvis indførelse af de bestemmelser, der er rettet mod landbrugerne.

¹⁰ GLM-normerne sammenskrives fra 15 frivillige og obligatoriske normer, til 8 obligatoriske normer. For de 18 lovbestemte forvaltningskrav (SMR), der indgår i den nuværende rådsforordning 73/2009, indebærer forslaget, at grundvandsdirektivet lægges ind under GLM, mens 4 direktiver vedrørende henholdsvis slam, mund- og klovsyge, bekæmpelse af visse dyresygdomme, og blue tongue er fjernet fra bilag II i forordningsforslaget.

fastsætte de nærmere regler herom, inklusiv regler for konvertering til permanent græsareal, hvis græsandelen er faldende.

Formandskabets ændringsforslag

Under det danske formandskab blev der udarbejdet ændringsforslag om følgende elementer:

- 1) At minimumskriterierne for betalingsorganerne skal fastsættes ved gennemførselsretsakter i stedet for delegerede retsakter.
- 2) Afvisning af Kommissionens forslag om administrative stramninger i form af rentekompensation til støttemodtager ved for sene betalinger.
- 3) Afvisning af nedsættelse af den procentdel, som medlemsstater må beholde, når det lykkes at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb.
- 4) Afvisning af 100 % medlemsstatsfinansiering af de tilbagebetalingskrav, som betalingsorganet ikke har inddrevet fra støttemodtagerne inden for en vis periode.
- 5) Afvisning af suspension i de løbende refusioner i tilfælde af for sen indsendelse af kontrolstatistik.
- 6) Indarbejdelse af en række henvisninger til øvrige igangværende forhandlinger som kan få indflydelse på forhandlingerne om den horisontale forordning, herunder forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme 2014-2020 og forhandlingerne om finansforordningen vedrørende EU's almindelige budget.
- 7) En begrænsning af de elementer som skal dækkes af bedriftsrådgivning til 'greening'-tiltagene og krydsoverensstemmelse.
- 8) En lempelse i ansøgningskravet således, at landbrugsparcer med landskabstræk og bræmmer ikke længere skal anmeldes blot indikeres i ansøgningseskemaet.
- 9) Fleksibilitet i muligheden for at yde forskudsudbetaling.
- 10) Afvisning af delegation til Kommissionen ved inddragelse af vandrammedirektivet i krydsoverensstemmelsesreglerne. Afvisningen ledsages af en erklæring, hvori Rådet inviterer Kommissionen til at fremsætte forslag til inkludering af relevante dele af direktivet, når det er implementeret.
- 11) Præcisering af visse regler for god landbrugs- og miljømæssig stand, vedrørende fx beskyttelse af jordens organiske indhold og beskyttelse af kulstofrige jorde, således at dette også omfatter et forbud mod afbrænding og opløjning.

Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse af antallet af udbetalingsorganer i medlemsstaterne på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Fødevarer og Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Ordføreren i Landbrugsudvalget har udarbejdet et udkast til betænkning med ændringsforslag til forslaget. De væsentligste ændringer vedrører:

- Opbakning til Kommissionens krav om, at det godkendende organ skal foretage et udvidet antal fysiske genkontroller i forbindelse med den årlige kontrol af betalingsorganernes regnskab.
- I ordførerens udkast lægges også op til, at Kommissionen skal have mulighed for at suspendere medlemsstaternes refusion i forbindelse med for sen indsendelse af kontrolstatistikken, ligesom det støttes, at der skal ydes rentekompensation til støttemodtagerne ved for sene betalinger. I ordførerens udkast lægges der op til, at medlemsstaterne fortsat skal kunne beholde 20 % af de uregelmæssigheder, som det lykkes betalingsorganerne at inddrive. Ordføreren mener ikke, at Kommissionen i forbindelse med fastlæggelse af underkendelser¹¹ bør tage højde for den finansielle skade, som overtrædelserne har voldt Fællesskabet.
- Ordførerens udkast går længere end Kommissionen med hensyn til delegerede retsakter. Der lægges således op til delegerede retsakter for så vidt angår de minimumskriterier som betalingsorganerne skal opfylde, regler for de kontroller, som betalingsorganet skal udføre, herunder regler for regnskabsmæssig kontrol, rapportering og årsregnskabsafslutning. Det gælder også i forhold til regler for godkendelsesorganet, regler for medlemsstaternes mulighed for at reducere de fysiske kontroller, såfremt forvaltnings- og kontrolsystemerne fungerer tilfredsstillende samt regler for indholdet og konstruktionen af den fælles ramme for overvågning og evaluering af den fælles landbrugspolitik.
- I relation til sanktioner lægges der i ordførerens udkast op til, at grønning skal være en separat betaling fra basisordningen, underforstået at sanktion af grønning ikke skal påvirke grundbetalingsordningen.
- Vedrørende bedriftsrådgivning mener ordføreren, at bedriftsrådgivningsordningen kun skal indeholde obligatoriske elementer vedrørende grønning og krydsoverensstemmelse. Europa-Parlamentet lægger dog op til at udvide den obligatoriske dækning af ordningen til at omfatte tiltag under landdistriktsprogrammet.
- I ordførerens udkast foreslås ligeledes, at medlemsstaterne får mulighed for at udbetale forskud efter at de administrative kontroller er gennemført. Det vil sige, at de fysiske kontroller ikke behøver være gennemført. Ligesom der indføres mulighed for forskud før 16. oktober i ekstraordinære tilfælde.
- Ordføreren foreslår endvidere, at medlemsstaterne kan indføre et advarselssystem i tilfælde af ikke-grove førstegangsovertrædelser af krydsoverensstemmelsesreglerne. Vandrammedirektivet og Pesticiddirektivet foreslås slettet fra krydsoverensstemmelse. Det foreslås også, at fjerne et GLM krav om bekæmpelse af invasive arter (del af GLM nr. 8), som i stedet skal bekæmpes gennem støtte under søjle II.

Ordførerens udkast til betænkning og ændringsforslag vil sammen med de i alt ca. 769 fremsatte ændringsforslag blive behandlet i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg i de kommende måneder. Det er planen, at Landbrugsudvalget vil fremkomme med en revideret betænkning i november 2012.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have både statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser, konsekvenser for udmøntningen af EU's budget samt konsekvenser for miljøet og beskyttelses-

¹¹ Underkendelser er, når Kommissionen afviser at refundere en given støtteudbetaling, der er afholdt af medlemsstaten. Det skyldes, at medlemsstaten ifølge Kommissionen, ikke har overholdt gældende kontrol- og administrationsbestemmelser forbundet med støtteudbetalingen.

niveauet. Det fulde omfang af konsekvenserne kendes endnu ikke, men der kan gøres en række overordnede antagelser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer øgede krav til de udbetalende organer. Dette vil formentlig resultere i højere udgifter til IT og administration. Ydermere må det antages, at de nye regler for inddrivning af uretmæssigt udbetalt støtte kan resultere i færre indtægter og flere udgifter.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Ændringerne af GLM-reglerne samt inkludering af vandrammedirektivet vil antageligvis have betydning for erhvervet, men de præcise konsekvenser kan endnu ikke kvantificeres. De begrænsninger eller foranstaltninger, som landbrugerne kan blive pålagt at foretage som led i vandrammedirektivet, er individuelle for hver enkelt landbruger. Dette kan gøre det vanskeligt at etablere en nogenlunde ensartet og proportional bedømmelse af overtrædelser.

Administrative konsekvenser

De nye GLM-regler vil indebære, at myndighederne skal opbygge nye registre og indføre nye elementer i kontrollen. Kravet om bevarelse af jordens organiske indhold vil sandsynligvis føre til forøget ressourceforbrug til administration og kontrol, da medlemsstaterne ved gennemførelsen af dette krav skal analysere og dokumentere om et instrument, som for eksempel forbud mod afbrænding af stubbe, er egnet til at bevare jordens organiske indhold. Forslaget om at lade krydsoverensstemmelse omfatte vandrammedirektivet ventes at forøge ressourceforbruget til kontrol og administration.

Konsekvenser for miljøet

Ændringen af reglerne, der er omfattet krydsoverensstemmelse, vil formentlig få indflydelse på miljøet. Det præcise omfang heraf kendes endnu ikke.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug). Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærkede overordnet på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at de nye tiltag ikke bidrager til at gøre landbrugspolitikken mere veldefineret og skarp. Tværtimod lader den til at blive mere indviklet. Der er et stort behov for forenkling. Hvad angår beredningsrådgivning bør det være op til de enkelte medlemsstater, om de vil indføre noget sådant i regi af landdistriktsprogrammerne.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker med hensyn til krydsoverensstemmelse og GLM, at der ikke er tale om en reel forenkling. Selvom der fjernes en række krydsoverensstemmelseskrav, overføres den del af disse krav i stedet som en række udvidede GLM-krav. Derfor er det reelt kun ganske få krav, der fjernes. Derudover udvides GLM-kravene særligt med et nyt krav om beskyttelse af vådområder og kulstofrige jorder (blandt andet pløjeforbud). Desuden ligger der muligvis en udvidelse i kravene om minimum plantedække, minimum jordforvaltning (jorderosion), bevarelse af jordens organiske ind-

hold, landskabsselementer m.v. Derudover vil vandrammedirektivet og pesticiddirektivet blive omfattet af krydsoverensstemmelse, når disse er blevet implementeret i medlemsstaterne. Landbrug & Fødevarer finder, at det samlede set ligner det en opstramning af det eksisterende system, hvilket man finder højest uhensigtsmæssigt. Landbrug & Fødevarer mener, at det er vigtigt at skabe et slankere og mere målrettet system for krydsoverensstemmelse, som er mere enkelt for landmanden at håndtere, og som er lettere for myndighederne at administrere. Derudover er det vigtigt at fokusere på at skabe mere proportionalitet i den måde, hvorpå man vurderer overtrædelser. Procentvise støttenedsættelser er ikke proportionale.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det er vigtigt, at GLM-kravene er udformet på en måde, som understøtter en miljø- og klimarigtig landbrugsproduktion, men som ikke lægger hindringer i vejen for udviklingen af en konkurrencedygtig landbrugsproduktion. Det er endnu svært at vurdere helt konkret, hvad der ligger i de nye og udvidede GLM-krav, da det er op til de enkelte medlemsstater at definere de nationale GLM-krav. Dog er der en række konkrete spørgsmål, som det er vigtigt at forholde sig til allerede på nuværende tidspunkt. Hvordan defineres eksempelvis vådområder og kulstofrige jorder – og hvordan defineres græsarealer i den sammenhæng? Alt efter hvordan disse arealer defineres, kan det give alvorlige problemer i Danmark, hvor eksempelvis mange lavbundsarealer opdyrkes.

Idet EU er ved at udarbejde en strategi for bekæmpelse af invasive arter, mener Landbrug & Fødevarer ikke, at en sådan strategi bør foregribes ved at udvide et GLM-krav til også at omfatte bekæmpelse af invasive arter og skadedyr.

Samlet set er Landbrug & Fødevarer ikke begejstret for Kommissionens forslag til en opstramning af krydsoverensstemmelsessystemet. I stedet bør der arbejdes for en signifikant forenkling af systemet, så det bliver slankere, mere proportionalt og indeholder mere simple og målrettede krav, som er lettere at administrere og lettere for landmanden at håndtere.

For så vidt angår bedriftsrådgivningsordning, finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt, at systemet forbliver frivilligt at deltage i for den enkelte landmand, sådan som Kommissionen lægger op til. Landbrug & Fødevarer mener endvidere, at det er vigtigt, at systemet udvides til at omfatte en mere helhedsorienteret rådgivning for landmanden.

Landbrug & Fødevarer bemærker supplerende, at det er vigtigt skabe rammerne for en effektiv og målrettet kontrol ude hos landmanden. Dette kan gøres dels ved at fokusere på at minimere den fysiske kontrolprocent, dels ved at fokusere på, at så mange typer af kontroller som muligt samordnes, så landmanden ikke oplever et stort antal kontrolbesøg fra den samme myndighed. Landbrug & Fødevarer finder, at krydsoverensstemmelse bør begrænses til kun at gælde for den såkaldte grundbetalingsordning i søjle I. Endvidere gør Landbrug & Fødevarer opmærksom på, at de overgangsforanstaltninger, der foreslås indført vedrørende permanente græsarealer for årene 2014 og 2015 justeres og ændres for det tilfælde, at der sker ændringer i definitionen af permanent græs.

Landbrug & Fødevarer præciserer, at det er vigtigt, at bedriftsrådgivningssystemet også kan omfatte en mere helhedsorienteret rådgivning for landmanden. Ikke mindst er det vigtigt, at der er tilskudsmuligheder til en mere helhedsorienteret rådgivning under landdistriktsprogrammet. Dog bør det kun

være obligatorisk for medlemslandene at indføre et system, der omfatter krydsoverensstemmelse og de nye krav i den grønne komponent.

Derudover gav udviklingen under det danske formandskab anledning til følgende supplerende bemærkninger:

Rentekompensation

Det er vigtigt at holde fast i Kommissionens forslag om rentekompensation ved for sene betalinger, da det vil stille myndighederne og støttemodtagere (ikke mindst landmænd) mere lige. Danske landmænd og virksomheder bliver generelt mødt med krav om rentekompensation ved for sen indbetaling. Kommissionens forslag bør derfor ikke afvises.

Lempelse af krav om indtegnning af landskabselementer

Landbrug & Fødevarer støtter fuldt ud op om at lempe kravet til indtegnning af landskabselementer på markkort, således at disse kun indikeres i ansøgningskemaet. Dette vil være en væsentlig administrativ forenkling for både for landmænd og for myndigheder, og vil være med til at afhjælpe nogle af de udfordringer man sandsynligvis vil stå med i Danmark i forhold til implementeringen af de kommende regler omkring den grønne komponent.

Sanktioner for grøn komponent

Det er glædeligt, at der blandt medlemsstaterne er et udbredt ønske om, at sanktioner for manglende overholdelse af kravene i den grønne komponent skal begrænses til at kun påvirke den betaling, der går direkte til den grønne komponent.

Opstramning af krydsoverensstemmelseskrav

Som Landbrug & Fødevarer tidligere har nævnt, er det højest u hensigtsmæssigt, at det nuværende system for krydsoverensstemmelse og GLM tilsyneladende foreslås opstrammet. Det er helt centralt, at der skabes et slankere og mere målrettet system for krydsoverensstemmelse. Derfor bør hverken vandrammedirektivet eller pesticiddirektivet inkluderes i krydsoverensstemmelse fremadrettet. Ligeledes er det vigtigt, at de foreslåede justerede GLM-krav, eksempelvis vedr. jordens organiske indhold og beskyttelse af kulstofrige, ikke indeholder unødige skærpselser, men derimod begrænses til et absolut minimum.

Økologisk Landsforening kan i princippet bakke op om rationalet for krydsoverensstemmelse. Foreningen oplever dog, at der er et stort behov for at justere krydsoverensstemmelseskravet, således at tilbagebetalingskrav udløst af overtrædelser i husdyrproduktionen sættes i forhold til husdyrproduktionens relative størrelse sammenholdt med arealet. De nuværende krav medfører, at det er økonomisk risikabelt at have et husdyrhold på bedrifter med store arealtilliggende, da tilbagebetalingskravet udgør en procentdel af arealstøtten. Foreningen er i øvrigt usikker på indholdet i oplægget fra Kommissionen til ændring af krydsoverensstemmelseskravet. Foreningen kan ikke læse sig til, om det alene foreslås at grønningskomponenterne også omfattes af krydsoverensstemmelseskrav, eller om der lægges op til at alle tilskudsordninger til natur, miljø og klima i søjle II skal omfattes af krydsoverensstemmelse. Økologisk Landsforening vil gerne advare mod, at frivillige natur-, miljø- og klimatilskud omfattes af krydsoverensstemmelse. Det vil være en alvorlig barriere for trækket på disse ord-

ninger. Foreningen mener også, at det skal overvejes nærmere om grønningsskomponenterne egner sig til at blive omfattet af krydsoverensstemmelse.

Foreningen efterspørger, at der gøres tiltag til at krydsoverensstemmelseskrav på husdyrområdet tilpasses, så den økonomiske konsekvens sættes i forhold til husdyrproduktionens relative størrelse sammenholdt med landbrugsarealet, så små husdyrproduktioner ikke udløser uforholdsmæssigt høje tilbagebetalingskrav på bedrifter med store arealer. Økologisk Landsforening fremhæver, at foreningen læser oplægget således, at der er risiko for, at den nuværende støtte til ekstensivt landbrug i en fremtidig ordning omfattes af krydsoverensstemmelseskrav. Foreningen mener, det vil være meget begrænsende for søgningen på ordningen. Krydsoverensstemmelsesreglerne indebærer, at overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav udgør en stor økonomisk risiko for landbrugerne. Det bør derfor kun være de obligatoriske regler, der er omfattet af krydsoverensstemmelse, det skal ikke være frivillige ordninger. Det skal i den forbindelse også stå klart, at uanset, at økologi anses for at leve op til grønningsskravene, så skal økologi ikke underlægges krydsoverensstemmelsesregler.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endvidere lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme. Regeringen vil arbejde for at sikre en sund forvaltning af EU's midler og samtidig søge at sikre en enkel administration. Således bør omkostningerne til administration og kontrol være proportionale med den risiko som fondene eventuelt kan udsættes for. Regeringen er enig i princippet bag krydsoverensstemmelse og GLM og lægger vægt på, at producenter og myndigheder ikke pålægges uforholdsmæssigt store administrative byrder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Et flertal af medlemsstaterne er bekymrede for, at forslaget vil pålægge myndigheder og landmænd store administrative byrder. Der er generelt blevet udtrykt ønske om større forenkling. Dette gælder navnlig krydsoverensstemmelse, hvor en række medlemsstater har fremhævet, at krydsoverensstemmelseskravene kunne forenkles yderligere. Et stort flertal af medlemsstaterne ønsker ikke på nuværende tidspunkt at inkludere vandramme- og pesticiddirektivet i krydsoverensstemmelseskravene. I forhold til forslaget om at undtage mindre landbrugere for krydsoverensstemmelseskravene er medlemsstaternes holdning delt, omend majoriteten synes at tilslutte sig forslaget.

Endvidere har et flertal af medlemsstaterne udtrykt ønske om at begrænse de dele af Kommissionens forslag, som forventes at medføre administrative omkostninger for medlemsstaterne. Medlemsstaterne bakker op om formandskabets forslag om at slette kravet om rentekompensation til støttemodtager ved for sene betalinger samt muligheden for, at Kommissionen kan suspendere medlemsstatens refusion ved for sen aflevering af kontrolstatistikker. Medlemsstaterne støtter desuden formandskabets genindførelse af den eksisterende regel om, at medlemsstaten kun skal dække 50 % af de inddrivelses, det ikke lykkes at inddrive inden for en vis periode i stedet for 100 %, som Kommissionen har foreslået. Der har endvidere været opbakning fra et flertal af medlemsstaterne til formandskabets for-

slag om, at fastsættelse af minimumskriterier for betalingsorganerne skal ske via gennemførselsretsakter.

Derudover har drøftelserne vist, at medlemsstaterne generelt har et ønske om større fleksibilitet på en række punkter. Det gælder for det første på det integrerede administrations- og kontrolsystem (IACS). For det andet på området for forskudsudbetaling, og for det tredje i forhold til det foreslåede system for bedriftsrådgivning, hvor mange medlemsstater finder, at de nye elementer burde være valgfri.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012 præsenterede det danske formandskab en fremskridtsrapport med status for arbejdet med landbrugsreformen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget har været forelagt folketingets Europaudvalg den 9. maj 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. -15. maj, jf. samlenotat oversendt den 3. maj 2012.

Udkast til forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. (evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) KOM (2011) 626

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2012. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

K ommissionen fremlagde den 12. oktober 2011 forslag til forordning om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) samt forslag til forordning om fastsættelse af visse støttesatser og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning. Kommissionens forslag vedrørende den fælles markedsordning viderefører stort set de nuværende ordninger, om end med mindre tilpasninger for visse ordninger. For intervention, privat oplagring og klassificering er reglerne stort set uændrede. Kvotesystemet for sukker ophæves ultimo september 2015. Medlemsstaterne forpligtes til at anerkende producentorganisationer og interprofessionelle organisationer i alle sektorer, der er omfattet af den fælles markedsordning. Støtteordningen for skolefrugt for-

sætter uændret, dog er budgettet øget. De nuværende bestemmelser vedrørende kriseforanstaltninger videreføres nogenlunde uændrede, dog udbredes de til at omfatte flere sektorer. Endvidere kan krisestyring i visse tilfælde finansieres via den såkaldte særlige krisereserve. Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse af referencepriser på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 626 fremlagt forslag til forordning om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen). Forslaget er modtaget i en dansk sprogudgave den 18. oktober 2011.

Forslag om markedsordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012 med henblik på en orienterende debat.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget viderefører i store træk de nuværende ordninger under fusionsmarkedsordningen, dog med visse tilpasninger for nogle af ordningerne.

Intervention

Reglerne for intervention videreføres stort set uændret. Produkterne, der kan interverneres, er stort set uændrede. Dog foreslås det, at sorghum og hård hvede ikke længere kan interverneres. Der vil således fremover kunne foretages intervention af blød hvede, byg, majs, ris, oksekød, smør og skummetmælkspulver.

Opkøb til intervention kan finde sted til en fast opkøbspris eller til priser fastsat ved licitation. Der kan fortsat ske opkøb til intervention til fast pris for 3.000.000 tons blød hvede, 30.000 tons smør og 109.000 tons skummetmælkspulver. Opkøb til intervention af disse produkter ud over de nævnte mængder kan ske ved licitation. Der er desuden mulighed for at åbne for intervention af byg, majs, oksekød og ris ved licitation.

Støtte til privat oplagring

Som noget nyt kan der ydes støtte til privat oplagring af hørfibre og skummetmælkspulver. Støtte til privat oplagring vil herefter omfatte hvidt sukker, olivenolie, hørfibre, oksekød, smør, skummetmælkspulver, svinekød samt fåre- og gedekød. Forpligtelsen til hvert år at åbne for støtte til privat oplagring af smør udgår, mens støtte hertil fremover kan ydes på linje med de øvrige nævnte produkter.

Der er ikke længere faste udløsningspriser for indledning af støtte til privat oplagring af svinekød, oksekød, olivenolie og sukker. Kommissionen kan i stedet fastsætte betingelserne for indledning af støtte til privat oplagring ved delegerede retsakter, og betingelserne kan både tage udgangspunkt i priser og i skøn vedrørende markedssituationen og sektorens økonomiske forhold.

Skolefrugt

Forslaget lægger op til, at støtteordningen for skolefrugt forsætter uændret. Budgettet stiger fra de nuværende 90 mio. € til 150 mio. € pr. skoleår. EU's medfinansiering sættes op til 75 % fra 50 % (90 % i fjernområderne).

Skolemælk

Reglerne er uændret i forhold til de nugældende regler med undtagelse af, at medlemsstater, der ønsker at deltage i ordningen, først fastlægger en strategi for dens gennemførelse.

Støtte i olivenolie- og spiseolivensektoren

Støtte til treårige arbejdsprogrammer for producentorganisationer i olivensektoren er beløbsmæssige uændrede. Det er nu præciseret, støtten kan udbetales til 1) forbedring af miljøet, 2) forbedring af produktkvaliteten og 3) sporbarhed og certificering.

Støtte til mælkesektoren

Der kan ikke længere betales støtte til skummetmælkspulver, der anvendes til foder, og til skummetmælkspulver, der anvendes til kasein og kaseinater.

Biavl

Der ydes fortsat støtte til biavlsprogrammer med 50 % EU-finansiering. De støtteberettigede tiltag fremgår ikke længere af forordningen, men skal fastsættes af Kommissionen ved delegerede retsakter.

Klassificering og kvoter

Sukkerordningen, herunder kvoterne, ophører med udgangen af markedsåret 2014/2015, den 30. september 2015. Produktionen af sukker skal dog fortsat baseres på aftaler mellem avlerne og sukker-virksomheder. I forslaget lægges der op til, at Kommissionen via delegerede retsakter tillægges beføjelse til at fastsætte rammerne for sådanne aftaler.

Mælkekvoter er ikke berørt, idet de gældende bestemmelser forbliver i kraft. Mælkekvoterne skal således ophøre pr. 1. april 2015.

Bestemmelserne om klassificering af slagtekroppe af svin, kvæg, geder og får samt det tilhørende bilag er afløst af en hjemmel for Kommissionen til at fastsætte bestemmelser herom ved delegerede retsakter.

Handelsnormer

Forslaget indeholder de centrale bestemmelser fra det verserende forslag til ændring af reglerne for handelsnormer (produktstandarder), KOM (2010) 738. Dette forslag indgår i kvalitetspakken (KOM (2010) 738 og KOM (2010) 733 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter), som har til formål at

indføre en sammenhængende kvalitetspolitik for landbrugsprodukter. En række produkter er i dag dækket af handelsnormer, blandt andet frugt og grønt, olivenolie, fjerkræ og vin. Forslaget om handelsnormer indeholder muligheden for fastsættelse af yderligere specifikke handelsnormer, samt angivelse af oprindelses- og produktionssted, samt regler for ønologiske fremgangsmåder. Endvidere omfatter forslaget en generel handelsnorm om, at produkter til human konsum skal være af sund og sædvanlig handelskvalitet.

Mælkepakken

Forslaget indeholder de centrale bestemmelser fra det verserende forslag til mælkepakken KOM (2010) 728, herunder bestemmelser om kontraktforhold og kontraktforhandlinger i mejerisektoren, hvilket omfatter muligheden for, at en medlemsstat gør kontrakter obligatoriske, oplysninger som kontrakten blandt andet skal indeholde, samt producentorganisationers mulighed for inden for visse lofter at forhandle kontrakt (og pris) med et mejeri på sine medlemmers vegne.

Producentorganisationer/Interprofessionelle organisationer

En væsentlig forandring i forhold til tidligere er, at medlemsstaterne får en generel forpligtelse til at anerkende producentorganisationer og interprofessionelle organisationer i samtlige sektorer. På nuværende tidspunkt gælder denne forpligtelse kun i visse sektorer som for eksempel frugt- og grøntsagssektoren. Bestemmelser for disse organisationer, som er blevet anerkendt, udbredes til alle sektorer, herunder bestemmelse om at de kan udvide deres regler til at gælde ikke-medlemmer i samme økonomiske område, såfremt organisationen eksempelvis er repræsentativ for produktionen af et givent produkt.

Import og eksport

Reglerne om import, herunder importlicenser, importtold og afgifter og importkontingenter, forenkles, idet en række særbestemmelser fjernes. Dette gælder blandt andet beregningen af importtold vedrørende korn og ris, suspension af importtold på sukker og særlige importbestemmelser for humle. Hovedindholdet i reglerne er dog uændret, og bestemmelserne vil fremover blive fastlagt ved gennemførelsesbestemmelser og delegerede retsakter.

Landbrugsethanol, vin, fåre- og gedekød, frugt og grøntsager samt olivenolie og spiseoliven kan ikke længere opnå eksportrestitution. En del af udmøntningen af reglerne er overført til forordningen om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Dette omfatter eksempelvis procedurer og hyppighed for fastsættelse af eksportrestitutioner og særlige regler om justering af eksportrestitutioner for korn og ris.

Særlige bestemmelser, herunder kriseforanstaltninger

De gældende regler for iværksættelse af kriseforanstaltninger videreføres. Bestemmelsen foreslås imidlertid udvidet til at omfatte flere sektorer, for eksempel frugt- og grøntsektoren. Ordningerne (dyresygdomme og manglende forbrugertillid) er fortsat 50 % nationalt medfinansierede, mens der for de øvrige ikke er krav om national medfinansiering.

Den særlige krisereserve på i alt 3,5 mia. € (i faste 2011-priser) i perioden 2014-2020 (det vil sige 500 mio. € årligt), som Kommissionen har foreslået i forbindelse med den fremtidige flerårige finansielle ramme, kan i krisesituationer anvendes til udgifter til intervention, støtte til privat oplagring,

eksportrestitutioner samt til de nævnte kriseforanstaltninger. Midlerne kan anvendes, når finansieringen heraf ikke kan ske inden for de disponible lofter. Midlerne fra denne fond kan i henhold til udkast til den interinstitutionelle budgetaftale anvendes efter Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af forslag fra Kommissionen.

Kommissionen får endvidere udvidet adgang til at indføre tiltag til at løse specifikke problemer, dog kun i strengt nødvendigt omfang og i strengt nødvendigt tidsrum.

Formandskabets ændringsforslag

Under det danske formandskab blev der udfærdiget et revideret tekstforslag, der indeholder forslag til ændringer på dele af Kommissionens oprindelige tekst. Derudover blev teksten tilpasset til beslutningsprocedurerne for gennemførelsesbestemmelser i Lissabon-traktaten på baggrund af tidligere forhandlinger herom. De reviderede tekstforslag har opnået bred opbakning fra medlemsstaterne, og der kan nævnes følgende:

- Reglerne om henholdsvis nationale biavlsprogrammer, klassificering af slagtekroppe, samt de sektorer, hvortil der kan udstedes import- og eksportlicenser blev genindsat i forslaget.
- Reglerne om kontraktforhold i mejerisektoren, som vedtaget i mælkepakken, blev indsat i forslaget
- Der blev gennemført tekstmæssige forenklinger af regelsættet omkring eksportrestitutioner.
- Artiklen om foranstaltninger vedrørende dyresygdomme og manglende forbrugertillid som følge af risici for folke-, dyre- og plantesundheden” blev udvidet til at gælde yderligere sektorer (blandt andet hestekød).

Under dansk formandskab fremsattes ligeledes ændringsforslag om, at det skal være frivilligt for medlemsstaterne at anerkende producentorganisationer (PO), sammenslutning af producentorganisationer (SPO), erhvervsorganisationer (EO) og interprofessionelle organisationer (IPO), dog fastholdes den obligatoriske anerkendelse i de sektorer, hvor der allerede i dag er obligatorisk anerkendelse (f.eks. i frugt- og grøntsektoren).

Det cypriotiske formandskab har tilkendegivet, at man forventer en drøftelse af referencepriser på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslagene er blevet henvist til behandling i Europa-Parlamentets Udvalg for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, der er ledende udvalg. Derudover er Udvalget for Udvikling, Udvalget for Budget, Udvalget for Budgetkontrol, Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed samt Udvalget for Regionaludvikling blevet udpeget som rådgivende udvalg.

Ordføreren i Landbrugsudvalget har udarbejdet et udkast til betænkning med ændringsforslag til forslaget. De væsentligste ændringer vedrører:

- Anvendelsen af beslutningsproceduren i TEUF Artikel 43, stk. 3 skal ikke anvendes til fastsættelse af støttesatser og restitutioner. Ordføreren mener, at den almindelige lovgivningsprocedure skal anvendes her.

- Referencepriserne skal kunne ændres i lyset af, hvordan produktion, produktionsomkostninger og markeder udvikler sig, samt at interventionsperioderne skal udvides. Ydermere mener ordføreren, at flere produkter skal være berettiget til støtte under privat oplagring og at det skal være obligatorisk for Kommissionen at udløse proceduren for privat oplagring. Endvidere skal anvendelse af privat oplagring ligeledes gælde, hvis markedssituation kan påvirke producenteres fortjenstmargin.
- Vinplantningsrettighederne skal fortsætte frem til år 2030 og sukkerkvotesystemet skal fortsætte frem til år 2020. I henhold til den frivillige kontraktmodel, der gælder i Mælkepakken, mener ordføreren, at den skal udbredes til alle sektorer i den fælles markedsordning.
- I tilfælde af alvorlige markedsforstyrrelser, ønsker ordføreren, at Kommissionen kan yde støtte til mælkeproducenter, som frivilligt skærer deres produktion ned med mindst 5 % i en periode på mindst tre måneder, samt at pålægge de mælkeproducenter, der i samme periode øger deres produktion tilsvarende, en afgift.
- Producentorganisationer og brancheorganisationer skal have en styrket rolle, og derfor skal det være obligatorisk for medlemsstaterne at anerkende disse organisationer. Endvidere ønsker ordføreren at slette, at disse organisationer ikke må indtage en dominerende position, da de mener, det ikke er et problem at have en dominerende position, men problemet er, når denne position misbruges.
- Endvidere mener ordføreren, at TEUF artikel 101, stk. 1 om EU's konkurrenceregler ikke skal anvendes i perioder med alvorlige markedsforstyrrelser. Dette gælder blandt andet aftaler, beslutninger og samordnet praksis vedtaget af producentorganisationer og interprofessionelle organisationer forudsat, at deres aftaler m.m. søger at stabilisere sektoren ved at introducere prisfastsættelse og instrumenter til at kontrollere produktionen. Medlemsstaten skal have vurderet aftalen og den kan højst gælde for et år.
- Endvidere mener ordføreren, at alle sektorer skal være omfattet af den generelle krisebestemmelse, hvormed Kommissionen kan træffe de fornødne foranstaltninger i tilfælde af truende markedsforstyrrelser. Ordføreren ønsker, at Kommissionen regelmæssigt skal afrapportere til Rådet og Europa-Parlamentet om aktiviteterne i det europæiske prisovervågningsværktøj, hvilket blev etableret i 2009, og at Kommissionen udarbejder en række rapporter blandt andet om handelsnormer, om sukkersektoren og om anvendelse af konkurrencereglerne.

Ordførerens udkast til betænkning og ændringsforslag vil sammen med de i alt ca. 2.227 fremsatte ændringsforslag blive behandlet i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg i de kommende måneder. Det er planen, at Landbrugsudvalget vil fremkomme med en revideret betænkning i november 2012.

Konsekvenser

I EU's budget er der afsat ca. 2,4 mia. € (ca. 18 mia. kr.) om året i perioden 2014-2020 (faste 2011-priser) til udgifter i forbindelse med markedsordningen for landbrugsprodukter. Dette udgør dog et fald fra 2013, hvor der er afsat ca. 3,2 mia. € (ca. 24 mia. kr.) inden for budgetkategori 2. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 % af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark for perioden 2014-2020 vil skulle bidrage med ca. 48 mio. € (ca. 360 mio. kr.) til EU's markedsordning for landbrugsprodukter under budgetkategori 2.

Det bemærkes i øvrigt, at der udover udgifterne i markedsordningen afsættes 500 mio. € om året (ca. 3,8 mia. kr.) til en særlig krisereserve udenfor landbrugsbudgettet. Endvidere udvides Den Europæiske Globaliseringsfond til også at omfatte landmænd, ligesom visse udgifter til markedspolitikken, der i perioden 2007-2013 blev finansieret under budgetkategori 2, overflyttes til henholdsvis budgetkategori 1 (intern fødevarehjælp til socialt udsatte) samt budgetkategori 3 (veterinærfonden). Endelig vil markedsordningen for fiskeriprodukter fremover være indeholdt i hav- og fiskerifonden under budgetkategori 2.¹²

En anden væsentlig del af forslaget er, at det bliver lettere at gennemføre krisetiltag i tilfælde af kriser i visse sektorer. Et andet vigtigt element er, at det bliver obligatorisk for medlemsstaterne at anerkende producentorganisationer, sammenslutninger af disse samt interprofessionelle organisationer. Indførelse af en sådan forpligtelse kan medføre øgede administrative konsekvenser, blandt andet på grund af anerkendelsesprocedurer.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer påpegede på møde i § 2-udvalget (landbrug) den 5. oktober 2011, at man generelt bør fastholde markedsorienteringen af landbrugspolitikken forudsat, at der er et sikkerhedsnet. Endvidere bør der lægges vægt på, at privat oplagring af smør forbliver obligatorisk. Hvad angår intervention, bør der ses nærmere på kvalitetskravene til blød hvede. Det er vigtigt at fastholde markedsordningen som et sikkerhedsnet frem for at inkludere krisestyringsinstrumenter og forsikringsordninger i landdistriktsforordningen.

Endvidere bør definitionen af slagtekroppe ikke indskrænke muligheden for at yde eksportrestitutionser. Muligheden for at få anerkendt producentorganisationer anses umiddelbart for positiv, men det blev understreget, at det ikke må underminere de allerede eksisterende andelsselskaber.

Ved efterfølgende skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) er der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens indsats for en fortsat markedsorientering af de nuværende markedsordninger. Det er centralt at eventuelle ændringer af de nuværende markedsordninger sker på en måde, så virksomhedernes konkurrenceevne ikke forringes. Det indebærer blandt andet fælles faste regler, så renationalisering af landbrugsstøtten undgås, hvilket kan føre til konkurrenceforvridning mellem medlemsstaterne.

Landbrug & Fødevarer lægger stor vægt på, at der sikres et reelt effektivt sikkerhedsnet for de produkter, der allerede er omfattet af eksisterende markedsinstrumenter. I en tid med stigende udsving i både råvare- og fødevarerpriserne bør et af pejlemærkerne for EU's markedspolitik være at reducere den stigende volatilitet på markederne, der hverken er til gavn for producenter eller forbrugere. Endelig bør tilpasningerne ske med en skelen til reformprocesserne i de lande, Danmark normalt sammenligner sig med, herunder USA, Canada og Oceanien, så der ikke skabes konkurrenceforvridninger.

¹² Tallene er baseret på Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Et budget for Europa 2020, KOM(2011)500 af 29. juni 2011.

Landbrug & Fødevarer har følgende specifikke bemærkninger til forslaget:

Privat oplagring

Landbrug & Fødevarer mener, at muligheden for støtte til privat oplagring bør opretholdes og eventuelt udvides og er derfor ikke enig i Kommissionens forslag om at ordningen for privat oplagring af smør ikke længere skal være obligatorisk. Forslaget vil have uheldige konsekvenser, da den eksisterende ordning forebygger voldsomme prisudsving i detailhandelsprisen for smør i takt med sæsonvariationen i mælkeproduktion i Europa og dermed dæmper volatiliteten i prisdannelsen for mælk. Landbrug & Fødevarer anser det således ikke for hensigtsmæssigt, at beslutningen om oplagring skal være genstand for en årligt politisk drøftelse.

Intervention

Landbrug & Fødevarer støtter en videreførelse af interventionsinstrumentet, der i dag er reduceret til at tage højde for ekstreme situationer, idet interventionsprisen er sænket til et niveau, der gør systematisk salg til intervention urentabel. Intervention til fast pris er endvidere mængdemæssigt stærkt begrænset og i stigende grad afløst af licitationsordninger, hvor prisen fastsættes fra gang til gang afhængig af verdensmarkedet. Denne udvikling støtter Landbrug & Fødevarer.

I lyset af de senere års meget store prisudsving på foder mener Landbrug & Fødevarer, at der bør ses nærmere på interventionskvalitetskravene på blød hvede. Det danske klima og de skrappe danske gødningskriterier betyder, at dansk kornproduktion primært udgøres af foderhvede (godt 50 % af den samlede kornproduktion), som ikke lever op til EU's kvalitetsbestemmelser for salg til intervention. Der er således et hul i EU's sikkerhedsnet. Danmark vil i højere grad end andre lande blive påvirket af en situation, hvor priserne enten stiger eller falder markant. For at bevare fokus på markedsorienteringen og intervention som et kriseinstrument foreslår Landbrug & Fødevarer, at der etableres en licitationsordning for foderhvede (i lighed med den, der eksisterer for byg).

Producentorganisationer

Landbrug & Fødevarer er positiv overfor, at man på EU-plan styrker landmændenes position i fødevarerekæden gennem lempeligere krav for producentorganisationer. Det er dog en forudsætning, at frivillighed er et bærende element, således at der ikke stilles bindende krav til organiseringen af primærproducenter. Landbrug & Fødevarer støtter derfor ikke obligatorisk anerkendelse af producentorganisationer samt udvidelse af regler for ikke-medlemmer. I Danmark er størstedelen af landbrugssektoren organiseret i andelsselskaber. Derfor lægger Landbrug & Fødevarer særlig stor vægt på, at der ikke må indføres regler, der medfører ændringer i andelsstrukturen. Landbrug & Fødevarer ser gerne en undtagelse om, at reglerne for producentorganisationer ikke er gældende for andelsselskaber. Endvidere understreger Landbrug & Fødevarer, at centrale bestemmelser fra mælkepakken omkring kollektiv prisforhandlingsret ikke bør mainstreames ind i regler for producentorganisationer.

Interprofessionelle organisationer (IPO)

Landbrug & Fødevarer har været for en markedsorientering af landbrugssektoren og er overordnet set imod reguleringstiltag på EU-plan, der omfatter interprofessionelle organisationer.

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal anerkende interprofessionelle organisationer i alle landbrugssektorer. IPO'ernes virke er med begrænsninger, så det ikke er muligt at lave konkurrenceforvridende tiltag som eksklusive prisaftaler.

Upåagtet, at det er indskrevet, at interprofessionelle organisationer ikke må have konkurrenceforvridende aktiviteter, så vil det være muligt for interprofessionelle organisationer at koordinere afsætningen af produkter mellem primær-, forarbejdnings- og detaileddet gennem forskning og markedsstudier. Interprofessionelle organisationer i oliven-, olivenolie- og tobakssektoren kan som hidtil koncentrere og koordinere udbuddet og afsætningen for medlemmerne.

Landbrug & Fødevarer er stærkt bekymret over tiltag rettet mod afsætningskoordineringen mellem primær-, forarbejdnings- og detaileddet. Sådanne tiltag kan blive konkurrenceforvridende overfor udenlandske produkter, som prøver at komme ind på det nationale marked, hvor IPO'erne har deres virke.

Kommissionen foreslår, at reglerne for IPO'er i en række tilfælde vil kunne gøres bindende for ikke-medlemmer. Landbrug & Fødevarer må i den sammenhæng ligeledes afvise, at IPO'er får mulighed for at udbrede deres virke til ikke-medlemmer, da det vil være i strid med et frit, dereguleret marked.

IPO'er vil i Kommissionens forslag også kunne bidrage til at forbedre medlemmernes kendskab til markedet og gennemsigtigheden af produktionen gennem markedsundersøgelser (regionalt/nationalt) og statistisk materiale om priser, mængder og kontraktlængder. Det vil ligeledes være muligt for IPO'er at tilvejebringe information og forskning, som er nødvendige for at rationalisere, forbedre og tilpasse produktionen med sigte på at imødekomme forbrugernes forventning til fødevarerets kvalitet, herunder produkter med oprindelsesmærkning. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er meget uklart, hvor omfattende IPO'ens virke er, og at det er meget vigtigt, at fortroligheden af virksomhedernes interne virke og det indre marked respekteres.

Ekstraordinære markedsforanstaltninger

Landbrug & Fødevarer støtter stærkt op om, at de eksisterende bestemmelser vedrørende ekstraordinære markedsforanstaltninger i tilfælde af dyresygdomme og manglende forbrugertillid bevares. Landbrug & Fødevarer støtter ligeledes Kommissionens forslag om at udvide anvendelsesområdet til alle sektorer, der er omfattet af den fælles markedsordning i tilfælde af manglende forbrugertillid.

Etablering af en krisefond

Kommissionen foreslår etablering af en "krisereserve" til landbruget på 3,9 mia. € for perioden 2014-2020, som skal målrettes pludselige kriser i specifikke sektorer som følge af "markeds kriser", tørke, fødevarer kriser mv. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der bør være klare og ensartede retningslinjer for hvilke faktorer, begivenheder m.m., der kan udløse midler fra krisefonden. Ligesom det er afgørende, at eventuelle udbetalinger fra krisefonden ikke medfører fordrejning af konkurrencevilkårene mellem producenter i flere medlemsstater. Endelig lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at etablering af en krisefond ikke sker på bekostning af de eksisterende veterinære fonde.

Ophævelse af kvotesystemet for mælk

Landbrug & Fødevarer bakker op om en ophævelse af kvotesystemet for mælk. Det er endvidere væsentligt, at den bløde overgang til tiden efter kvotesystemet forbedres, da der i EU er enkelte medlemsstater, der hvert år ifalder superafgift, til trods for at indvejningen konsekvent ligger 5 til 6 % under EU's samlede mælkekvote.

Støtte til produktion af kasein og foder

Landbrug & Fødevarer accepterer Kommissionens forslag om at afskaffe muligheden for at yde støtte til skummetmælk eller skummetmælkspulver, der anvendes til kasein eller kaseinat eller anvendes i kalvefoder.

Skolefrugt

Landbrug & Fødevarer støtter alle bestræbelser på at give børn sunde kostvaner og er positive overfor Kommissionens forslag om at øge støtten til skolefrugtordningen fra 90 mio. €pr. skoleår til 150 mio. €pr. skoleår samt at øge EU-medfinansiering fra 50 % til 75 %.

Definition af voksent kvæg

Landbrug & Fødevarer kan støtte Kommissionens forslag om at definere voksent kvæg som dyr, der er 8 måneder. Landbrug & Fødevarer bemærker dog, at definitionen af voksent kvæg ikke må ændres til værende ældre end 8 måneder, da det i så fald kan komme til at udelukke en stor del af den danske produktion fra en række markedsforanstaltninger. Landbrug & Fødevarer støtter forslaget om, at klassificeringen af blandt andet okse- og kalvekød fremover udelukkende bliver et kommissionsansliggende, da det er en foranstaltning af mere teknisk karakter. Imidlertid finder Landbrug & Fødevarer, at det bør fremgå af Europa-Parlamentets og Rådets forordning, at klassificeringsordningen og prisrapporteringen for okse- og kalvekød skal omfatte "voksent kvæg".

Ophævelse af kvotesystemet for sukker

Landbrug & Fødevarer mener, at sukkerkvotesystemet, herunder minimumspris for kvotesukkerroer, bør bevares til 2020 som fremført af Europa-Parlamentet. EU's sukkerordning har netop gennemgået en omfattende reform, og Landbrug & Fødevarer mener derfor, at der er behov for en længere omstillingsperiode forud for en fjernelse af kvoterne. Landbrug & Fødevarer støtter stærkt, at vilkårene for opkøb af sukkerroer fortsat baseres på brancheaftaler mellem avlere og virksomhederne. Landbrug & Fødevarer er på dette punkt bekymrede for, hvilke konsekvenser Kommissionens øgede beføjelser på området vil medføre og ønsker mere klarhed herom.

Eksportrestitutioner

Afslutningsvist kan det nævnes, at udfasning af EU's eksportrestitutioner i relation til en global handelsaftale i WTO-regi ikke er nævnt i Kommissionens reformforslag. Landbrug & Fødevarer understreger dog, at man støtter en udfasning af eksportrestitutionerne i forbindelse med indgåelse af en global handelsaftale i WTO, således at der er sikkerhed for, at de øvrige WTO-medlemmer ligeledes udfaser tilsvarende instrumenter. Udfasning af eksportrestitutioner bør bruges strategisk i en forhandlingssituation.

Handelsnormer i forbindelse med eksport (artikel 66)

Landbrug & Fødevarer er stærkt bekymret over, at forslaget giver Kommissionen beføjelser til,

gennem delegerede retsakter, at definere handelsnormer for eksport til tredjelande. For det første, er det uklart, hvad der menes med visse landbrugsproduktgrupper samt visse tredjelande. For det andet, er der ikke behov for at introducere handelsnormer for produkter, der er produceret inden for EU, men som udelukkende er tiltænkt tredjelande. På de internationale markeder bør eventuelle specifikke afsætnings-, kompositions- og handelsnormer blive defineret af det relevante tredjeland. For det tredje, er der fare for, at EU-producenterne i konkurrencen på forskellige tredjelandsmarkeder stilles ringere end deres "udenlandske" konkurrenter. Dette bliver sandsynligvis tilfældet, hvis producenter fra EU både skal efterleve et antageligt strengere handelsnormsæt tiltænkt til det Indre Marked samt eventuelle handelsnormer i tredjelande. Landbrug & Fødevarer er desuden bekymret for, at europæiske virksomheder skal leve op til to potentielt modstridende regelsæt. I lyset heraf er det Landbrug & Fødevarers holdning, at eksportdelen i artikel 66 bør fjernes.

Økologisk Landsforening gør opmærksom på, at der er behov for at foretage en principiel justering i den nuværende fusionsmarkedsordning. Under etablering af producentorganisationer og udarbejdelse af driftsprogrammer er det væsentligt, at der skelnes mellem økologiske og ikke-økologiske produkter. Aktuelt er der identificeret et problem med producentorganisationerne for frugtavlere i Danmark. Økologiske frugtavlere, der er medlem af en producentorganisation, som via deres driftsprogram kan yde tilskud til etablering af frugttræer, kan ikke modtage tilskud til etablering af økologiske frugttræer fra den etableringstilskudsordning, Danmark tilbyder økologiske frugtavlere, uanset at de økologiske producenter fraskriver sig retten til at kunne søge etableringstilskud fra PO'ens driftsprogram, eller at medlemmerne af PO'en vedtager, at PO'ens driftsprogram ikke giver mulighed for at kunne yde etableringstilskud til økologiske producenter. Det skyldes, at fusionsmarkedsordningen og gennemførelsesbestemmelser hertil ikke skelner mellem økologisk og ikke-økologiske produkter/planter. Det er et problem, idet vi i Danmark i øvrigt anbefaler, at producenterne er medlem af en PO, da det på andre måder er en fordel for producenterne, hvis vi skal professionalisere denne produktion. I det beskrevne tilfælde betyder det, at de danske økologiske frugtavlere, er meget ringere stillet end de producenter, der ikke er medlem af en PO, idet etableringstilskuddet fra økologiordningen er meget højere, end det tilskud som producenterne kan få fra PO'ens driftsprogram.

Økologisk Landsforening mener principielt ikke, det er korrekt at definere 8 måneder gamle kreaturer som voksne dyr. I det omfang, at det har utilsigtede konsekvenser på forskellige markedsordninger, må der foretages en konsekvensrettelse på EU-niveau. Biologisk er det ikke korrekt at anse 8 måneder gamle kreaturer for voksne. Foreningen har konstateret, at der i EU sammenhænge anvendes forskellige aldersdefinitioner på voksne kreaturer. Således er der forskel på definitionen i forbindelse med kalvebeskyttelsesdirektivet, handyrpræmien og mærkning af kød. I regi af økologireglerne er der ikke en fælles definition på, hvornår dyrene anses for voksne. Økologisk Landsforening så gerne i sammenhæng med økologireglerne, at dyrene defineres som voksne fra de er 12 måneder, da det vil have den konsekvens, at alle økologiske kreaturer har været på græs, hvis de har været fyldt 4 måneder i den periode, der anses for at høre til græsningsperioden. Det skyldes, at økologireglerne giver mulighed for at slutfede voksne dyr på stald, dog max 3 måneder, og perioden må ikke overstige 1/5 af dyrets levetid. Hvis dyrene defineres som voksne, fra de er 8 eller 9 måneder, så vil der være et vist antal økologiske dyr, der aldrig har været på græs, når de slagtes. Det er meget uheldigt. Mejerierne og landbrugets organisationer har derfor indført en fælles brancheregulering, der forhindrer dette, men producenterne ville undgå udgiften til ekstra kontrol af denne brancheregulering, hvis den danske de-

inition var 12 måneder. Dette ville blive tilfældet, hvis der kom en fælles EU definition af voksne dyr.

Forslaget er sendt i fornyet høring forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 24.-25. september 2012:

Økologisk Landsforening tilføjer til sit tidligere fremsendte høringssvar, at foreningen ser det som inkonsekvent, at økologikontrollen, i sammenhæng med landdistriktspolitikken, anses for at være egnet til at skelne mellem økologisk og ikke-økologisk, mens det i forbindelse med fusionsmarkedsordningen ikke anses for at være muligt at skelne mellem økologisk og ikke-økologisk.

Concord Danmark mener overordnet, at samtlige af EU's eksportrestitutioner bør udfases som led i reformen af EU's landbrugspolitik. Concord Danmark fremhæver, at selvom eksportrestitutionerne i dag udgør en meget mindre del af EU's samlede landbrugsstøtte end tidligere, har de tilbageværende subsidier fortsat en meget negativ påvirkning på udviklingslandene og disses muligheder for at opbygge egne landbrugssektorer. Concord Danmark tilføjer, at eksportrestitutionerne, der i perioder med prisfald fungerer som "sikkerhedsnet", gør landmændene i stand til at opretholde kunstigt høje eksportniveauer i forhold til den aktuelle situation på verdensmarkedet og kan medføre pludselige importstigninger i sårbare udviklingslande. Concord Danmark bemærker, at dette skaber et ustabil investerings- og produktionsklima i udviklingslandene, hvilket eksempelvis blev tydeligt i 2009, hvor Kommissionen blandt andet anvendte eksportrestitutioner som reaktion på markedskrisen i mælkeproduktsektoren. Concord Danmark opfordrer derfor til, at Danmark arbejder for, at der sættes en klar dato for udfasning af eksportrestitutionerne i EU's fremtidige landbrugspolitik efter 2013. Concord Danmark fremhæver, at et sådant forslag om at udfase eksportrestitutioner fra 2016 allerede foreligger blandt de ændringsforslag, som Europa-Parlamentet i øjeblikket forhandler internt, forud for de endelige forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer. Regeringen vil desuden arbejde for, at medlemsstaternes muligheder for at vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø og økologi styrkes. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens reformforslag ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Regeringen arbejder for en øget markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik. Endvidere mener regeringen, at markedsinstrumenter bør anvendes som et sikkerhedsnet under markedet, og at eventuelle nye instrumenter ikke må begrænse det indre markeds funktion eller den frie konkurrence. Endelig bør de samlede udgifter til markedsforanstaltninger, herunder midler, der måtte afsættes til krisestyring eller andre foranstaltninger uden for landbrugsbudgettet (i den flerårige finansielle ramme), reduceres væsentligt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen fremlagde reformforslaget for medlemsstaterne på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.- 21. oktober 2011. Forslaget fik en blandet modtagelse, idet en række medlemsstater lagde vægt på, at markedsinstrumenter kun anvendes som et reelt sikkerhedsnet, imens en række medlems-

stater så positivt på, at Kommissionen med forslaget om den fælles markedsordning foreslår instrumenter, som kan bidrage til at forbedre producentens position i fødevareforsyningskæden, for eksempel producentorganisationer.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012 var der en drøftelse på baggrund af formandskabets spørgsmål om ekstraordinære kriseforanstaltninger og fødevareforsyningskæden. Der var generelt bred støtte til særlige krisetiltag, idet en række medlemsstater dog ønskede flere tiltag, herunder blandt andet højere EU-medfinansieringssats, højere interventionspriser, udvidelse af anvendelsesområdet for privat oplagring og salgsfremmeinitiativer. Nogle medlemsstater understregede, at krisetiltag burde nøje afgrænses, ligesom der var skepsis over for den særlige krisereserve uden for landbrugsbudgettet samt eksportrestitutioner. De vinproducerende lande hilste beslutningen om nedsettelse af en high level gruppe for vin velkommen med henvisning til behovet for en forlængelse af forbuddet mod nyplantninger. Mange medlemsstater ønskede endvidere sukkerkvoteregimet forlænget, mens enkelte medlemsstater tilsvarende ønskede mælkekvoteregimet opretholdt. Der var delte holdninger til spørgsmålet om fødevareforsyningskæden, herunder producentorganisationer og interprofessionelle organisationer. En række medlemsstater hilste Kommissionens forslag velkommen, og visse medlemsstater så gerne en udvidelse af mælkepakken bestemmelser til andre sektorer. Andre medlemsstater, herunder Danmark, var imod obligatorisk anerkendelse af producentorganisationer.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012 præsenterede det danske formandskab en fremskridtsrapport med status for arbejdet med landbrugsreformen.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2012 var der en drøftelse af kriseinstrumenterne i den fælles markedsordning. Der var bred støtte til de særlige krisetiltag, og formandskabsteksten, som medfører at ordningen ved svigtende forbrugertillid dækker alle landbrugsprodukter. En lang række medlemsstater fandt, at den generelle krisebestemmelse også burde omfatte de få udestående sektorer, ligesom få fandt at der skulle være en højere EU-finansiering ved dyresygdomme og svigtende forbrugertillid. Nogle medlemsstater fandt, at der var behov for en klar definition af krise, mens andre mere lagde vægt på muligheden for hurtig indgriben.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 11. juli 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2012, jf. samlenotat oversendt den 5. juli 2012.

Forslaget har været forelagt Folketinget Europaudvalg den 8. juni 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2012, jf. samlenotat oversendt den 31. maj 2012.

Forslaget om den fælles markedsordning har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2012 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012, jf. samlenotat oversendt den 11. januar 2012.

Udkast til forslag om den fælles markedsordning og forslag om brugen af artikel 43. stk. 3 har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. oktober 2011 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-21. oktober 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. oktober 2011.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2011.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

**5. Forslag til Rådets forordning om handelsrelaterede foranstaltninger til sikring af forsyningen af EU's forarbejdningsvirksomheder med visse fiskevarer for perioden 2013-2015 og om ændring af forordningerne (EF) nr. 104/2000 og (EU) nr. 1344/2011 samt ophævelse af forordning (EF) nr. 1062/2009
KOM (2012) 357**

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om fastsættelse af visse toldkontingenter for fiskerivarer for perioden 2013-2015. Forordningen henholdsvis afløser, sammenlægger og ændrer tre eksisterende autonome toldkontingentordninger og toldsuspensioner af fiskevarer for at sikre passende forsyningsvilkår for EU's fiskeforarbejdningsindustri.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 357 af 3. juli 2012 fremsendt forslag til Rådets forordning om handelsrelaterede foranstaltninger til sikring af forsyningen af EU's forarbejdningsvirksomheder med visse fiskerivarer for perioden 2013-2015 og om ændring af forordningerne (EF) nr. 104/2000 og (EU) nr. 1344/2011 samt ophævelse af forordning (EF) nr. 1062/2009. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogudgave den 4. juli 2012.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 31 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse, idet forslaget henhører under EU's enekompetence. Idet der er tale om et led i gennemførelse af toldunionens bestemmelser, er regeringen enig heri.

Formål og indhold

Kommissionen begrundet forslaget med, at den fælles fiskeripolitik er ved at blive reformeret. Derfor bør de autonome handelsforanstaltninger for fiskevarer ligeledes revideres for at sikre en yderligere forenkling, fleksibilitet, gennemsigtighed og sammenhæng, som er i overensstemmelse med målene for reformen af den fælles fiskeripolitik.

EU's forsyning med visse fiskevarer kommer hovedsageligt fra import. EU har de seneste 15 år måttet importere flere fiskevarer for at dække dets hjemlige forbrug, og EU's selvforsyningsgrad af disse

varer er faldet fra 57 % til 38 %. Hovedformålet med de autonome handelsforanstaltninger for fiskevarer og akvakulturprodukter er at gøre det muligt for fiskeforarbejdningsindustrien i EU at importere tredjelandes råvarer til videre forarbejdning med reduceret told eller toldfrit.

Nærværende forordningsforslag henholdsvis afløser, sammenlægger og ændrer tre eksisterende autonome toldkontingentordninger og toldsuspensioner¹³ af fiskevarer for at sikre passende forsyningsvilkår for EU's fiskevareindustri. Et toldkontingent er et kontingent med en toldsats på 0 % eller en nedsat toldsats gældende for en begrænset mængde i en periode, hvorimod en toldsuspension kan have en toldsats på 0 % eller en nedsat toldsats for en ubegrænset mængde i en periode.

De nuværende suspensioner ændres til kontingenter, der er af en tilstrækkelig størrelse til at sikre forudsigelighed for EU's forarbejdningsvirksomheder.

Der foreslås følgende:

Løbenr.	KN-kode	Taric-underposition	Varebeskrivelse	Årlig kontingentmængde (tons)	Kontingent-toldsats	Kontingentperiode
09.2759	ex 0302 51 10 ex 0302 51 90 ex 0302 59 10 ex 0303 63 10 ex 0303 63 30 ex 0303 63 90 ex 0303 69 10	20 10 10 10 10 10 10	Torsk (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) og fisk af arten <i>Boreogadus saida</i> (polartorsk), undtagen lever, rogn og mælke deraf, fersk, kølet eller frosset, bestemt til forarbejdning ⁽¹⁾⁽²⁾	60 000	0 %	1.1.2013-31.12.2015
09.2765	ex 0305 62 00 ex 0305 69 10	20 25 29 10	Torsk (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>) og fisk af arten <i>Boreogadus saida</i> (polartorsk), saltet eller i saltlage, men ikke tørret eller røget, bestemt til forarbejdning ⁽¹⁾⁽²⁾	2 600	0 %	1.1.2013-31.12.2015
09.2776	ex 0304 71 10 ex 0304 71 90 ex 0304 95 21 ex 0304 95 25	10 10 10 10	Torsk (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), filet og andet fiskekød, frosset, bestemt til forarbejdning ⁽¹⁾⁽²⁾	23 000	0 %	1.1.2013-31.12.2015
09.2761	ex 0304 79 50 ex 0304 79 90 ex 0304 99 99	10 11 17 85	Newzealandsk langhale (<i>Macruronus</i> -arter), filet og andet fiskekød, frosset, bestemt til forarbejdning ⁽¹⁾⁽²⁾	20 000	0 %	1.1.2013-31.12.2015
09.2794	ex 0306 16 99 ex 0306 26 90 ex 1605 21 90	20 12 92 45 50	Rejer af arten <i>Pandalus borealis</i> , også uden skal, ferske, kølede eller frosne, bestemt til forarbejdning, kogte og pillede, bestemt til forarbejdning ⁽¹⁾⁽²⁾	33 300	0 %	1.1.2013-31.12.2015

¹³ Jf. Rådets forordning (EF) nr. 1062/2009 af 26. oktober 2009 om åbning og forvaltning af autonome fællesskabstoldkontingenter for visse fiskevarer for perioden 2010-2012 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 824/2007, Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 af 17. december 1999 om den fælles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter og Rådets forordning (EU) nr. 1344/2011 af 19. december 2011 om suspension af den fælles toldtarifs autonome toldsats for visse landbrugs-, fiskeri- og industriprodukter og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1255/96.

Løbenr.	KN-kode	Taric- under- position	Varebeskrivelse	Årlig kontingent- mængde (tons)	Kontingent- toldsats	Kontingent- periode
	ex 1605 29 00		(4)			
09.2800	ex 16052190 ex 16052900	55 60	Rejer af arten <i>Pandalus jordani</i> , kogte og pillede, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2) (4)}	5 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2802	ex 03061792 ex 03062799	10 10	Rejer af arten <i>Penaeus Vannamei</i> , også uden skal, ferske, kølede eller frosne, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	20 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2760	ex 0303 66 11 ex 0303 66 12 ex 0303 66 13 ex 0303 66 19 ex 0303 89 70	10 10 10 11 91 10	Kulmule (<i>Merluccius</i> -arter, undtagen <i>Merluccius merluccius</i> , <i>Urophycis</i> -arter) og rosa kingklip (<i>Genypterus blacodes</i>), frosset, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	12 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2774	ex 0304 74 19 ex 0304 95 50	10 20	Stillehavskulmule (<i>Merluccius productus</i>), filet og andet fiskekød, frosset, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	12 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2770	ex 0305 63 00	10	Ansjos (<i>Engraulis anchoita</i>), saltet eller i saltlage, men ikke tørret eller røget, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	1 500	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2788	ex 0302 41 00 ex 0303 51 00 ex 0304 59 50 ex 0304 86 00 ex 0304 99 23	10 10 10 10 10	Sild (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), af vægt pr. stk. over 100 g, eller sildelapper af vægt pr. stk. over 80 g, undtagen lever, rogn og mælke deraf, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	15 000	0 %	1.10.2013- 31.12.2013 1.10.2014- 31.12.2014 1.10.2015- 31.12.2015
09.2792	ex 1604 12 99	31 41	Sild, tilberedt med krydderier og/eller eddike, i saltlage, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	10 000	6%	1.1.2013- 31.12.2015
09.2790	ex 1604 14 16	20 30 40 95	Filet (såkaldte "loins") af tunfisk og bugstribet bonit, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	20 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2762	ex 0306 11 90 ex 0306 21 90	10 10	Languster (<i>Palinurus</i> -arter, <i>Panulirus</i> -arter, <i>Jasus</i> -arter), levende, kølet, frosset, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2) (3)}	200	6%	1.1.2013- 31.12.2015
09.2785	ex 0307 49 59 ex 0307 99 11	10 10	Krop ⁽⁵⁾ af tiarmet blæksprutte af <i>Ommastrephes</i> -arter (undtagen <i>Ommastrephes sagittatus</i>), <i>Nototodarus</i> -arter, <i>Sepioteuthis</i> -arter og <i>Illex</i> -arter, frosne, med skind og arme, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	45 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015

Løbenr.	KN-kode	Taric- under- position	Varebeskrivelse	Årlig kontingent- mængde (tons)	Kontingent- toldsats	Kontingent- periode
09.2786	ex 0307 49 59 ex 0307 99 11	20 20	Tiarmet blæksprutte af <i>Ommastrephes</i> -arter (undtagen <i>Ommastrephes sagittatus</i>), <i>Nototodarus</i> -arter, <i>Sepioteuthis</i> -arter og <i>Illex</i> -arter, frosne, hele eller fangarme og arme, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	2 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2777	ex 0303 67 00 ex 0304 75 00 ex 0304 94 90	10 20 20	Alaskasej (<i>Theragra chalcogramma</i>), filet og andet fiskekød, frosset, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	260 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2772	ex 0304 93 10 ex 0304 94 10 ex 0304 95 10 ex 0304 99 10	10 10 10 10	Surimi, frosset, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	40 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2746	ex 0302 89 90	30	Sydlig snapper (<i>Lutjanus purpureus</i>), fersk, kølet, bestemt til forarbejdning ^{(1) (2)}	1 500	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2748	ex 0302 90 00 ex 0303 90 90 ex 0305 20 00	95 91 11	Rogn, fersk, kølet eller frosset, saltet eller i saltlage	10 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2750	ex 1604 32 00	10	Rogn, vasket, befriet for den omgivende hinde, kun saltet eller i saltlage, bestemt til forarbejdning ⁽¹⁾	5 000	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2764	ex 1604 11 00	20	Stillehavslaks (<i>Oncorhynchus</i> -arter), bestemt til industriel fremstilling af pasta og smørepålæg ⁽¹⁾	1 200	0 %	1.1.2013- 31.12.2015
09.2784	ex 1605 10 00	11 19	Krabber af arterne "King" (<i>Paralithodes camchaticus</i>), "Hanasaki" (<i>Paralithodes brevipes</i>), "Kegani" (<i>Erimacrus isenbecki</i>), "Queen" og "Snow" (<i>Chionoecetes</i> -arter), "Red" (<i>Geryon quinque-dens</i>), "Rough stone" (<i>Neolithodes asperrimus</i>), <i>Lithodes santolla</i> , "Mud" (<i>Scylla serrata</i>) og "Blue" (<i>Portunus</i> -arten), kun kogt i vand og afskallet, også frosset, i pakninger af nettovægt 2 kg og derover	2 500	0 %	1.1.2013- 31.12.2015

Der henvises til forslagens fodnoter.

Forslaget indeholder blandt andet:

- 09.2759. En nedsættelse af mængden af torsk fra 80.000 t til 60.000 t.

- 09.2794. En forhøjelse af kontingentet for *Pandalus borealis* til 33.300 t (fra 20.000 t), men nu indeholdende foruden ”kogte pillede rejer” tillige ”skalrejer”, idet sidstnævnte hidtil har været omfattet af en suspension.
- 09.2800. Et nyt rejekontingent for *Pandalus jordani* på 5.000 t med en toldsat på 0 %.
- 09.2802. Et nyt rejekontingent for *Penaeus vannamei* på 20.000 t til 0 %.
- 09.2788. En nedsættelse af mængden på sild fra 20.000 t til 15.000 t.
- 09.2792. Et uændret kontingent for ”kryddersild”, men med ændret beskrivelse og vægtberegning (ændret fra drænet nettovægt til vægt inklusive lage).

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Forslaget indeholder væsentlige kontingenter for Danmark, som skal sikre råvareforsyningen til den danske forarbejdningsindustri.

Forslaget indeholder blandt andet et toldkontingent for ”kogte pillede rejer”. Rejer er en sensibel vare i Rigsfællesskabet på grund af både danske og grønlandske interesser i rejeproduktion. Dybhavsrejen (*Pandalus borealis*) er et særligt sårbart arktisk produkt, hvor den primære konkurrence foregår mellem grønlandske (danske) og canadiske virksomheder. *Pandalus jordani* rejen kan substituere *Pandalus borealis* og et kontingent for denne bør ses i tillæg til kontingenter for *Pandalus borealis*. Der er i Danmark 9 virksomheder (herunder Royal Greenland), der producerer rejeprodukter. Virksomhederne er primært lokaliseret i Nordjylland samt Læsø og Glyngøre (oplysninger er indhentet fra Danish Seafood Association).

Det fremgår af Fødevarøkonomisk Instituts (FØI) publikation ”Fiskeriets Økonomi 2012”, at produktionsværdien af rejer er på 700 mio. kr. og Fødevarøkonomisk Institut (FØI) oplyser blandt andet, at den omfatter den totale omsætning af industriens salg af rejeprodukter af egen produktion, der er foregået i Danmark, uanset ejerskab. Det kan være virksomheder, der er specialiseret i rejeproduktion (=”rejevirkomheder”) eller virksomheder, der ud over rejer, også producerer andre varer. De specialiserede rejevirkomheder foretager lidt over halvdelen af rejeforarbejdningen, hvor segmentet ”blandet forarbejdning” foretager det meste af resten. Derudover er der i et vist omfang videresalg af importerede rejer uden forarbejdning i Danmark.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser udover indvirkninger af en manglende indtægt fra told på 170 mio. €(ca. 1,27 mia. kr.) (2013), 175,5 mio. €(ca. 1,31 mia. kr.) (2014) og 180,7 mio. €(ca. 1,35 mia. kr.) (2015) på EU-budgettet.

Eksport af rejer udgjorde 55 % af Grønlands samlede eksport i 2011 og over 9 % af Grønlands bruttonationalprodukt (BNP) i 2010 (oplysninger indhentet fra Grønlands statistik).

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri). Der er indkommet følgende bemærkninger:

Med hensyn til rejer fremfører Danish Seafood Association (DSA), at der indenfor foreningen, der har både danske og grønlandske rejevirkksomheder, er opnået enighed om holdningen til rejekontingenterne. DSA ønsker specifikt 24.000 tons kogte pillede *Pandalus borealis* rejer og 3.000 tons *Pandalus jordani* rejer. Deres vigtigste principielle ønske er at fastholde suspensionerne, som den toldordning, der giver dansk fiskeindustri og EU-fiskeindustrien den optimale kombination af fleksibilitet og forudsigelighed. Efter deres opfattelse risikerer man med suspensioner ikke, at handelsbetingelserne pludselig ændres grundlæggende i løbet af et kontingentår. DSA savner en række nye arter, som den danske forarbejdende fiskeindustri har behov for, herunder for eksempel Yellow Tail Kingfish samt en række fladfiskearter (0303 39 85 90). Hvis Rådet fastholder, at alle suspensioner konverteres til kontingenter, mener DSA, at der som minimum skal være gennemsigthed, hvorved forstås, at det tilkendegives, hvilke kombinationer af told og mængder, som EU finder, der giver samme markedsadgang til EU fiskeindustrien som i tiden med suspensionerne. Ligeledes er det vigtigt for DSA, at skalrejerne udsondres fra kontingentet for kogte, pillede rejer (og allerhelst ved at skalrejerne fortsat kan importeres under en suspensionsordning). DSA ønsker også, at det klart tilkendegives, at kontingentet for rejerne angives i drænet nettovægt. Endelig finder DSA, at der under det foreslåede kontingent for vannamei-rejer også bør gives mulighed for import af afskallede, kogte rejer. På trods af dette, anbefaler Royal Greenland (medlem af DSA) specifikt at man fastholder det nuværende kontingent.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder grundlæggende for liberaliseringer af told- og markedsadgang fra tredjelande med det formål at sikre helt afgørende og stabile forsyninger af råvarer til den betydningsfulde danske fiskeforarbejdningsindustri under hensyntagen til bæredygtige vilkår, økonomisk, socialt og miljømæssigt.

Regeringen støtter derfor som udgangspunkt suspensioner, idet suspensioner generelt sikrer mere stabile forsyningsforhold og større fleksibilitet for forarbejdningsindustrien end kontingenter. Dog for så vidt angår rejer, finder regeringen, at man bør konvertere eksisterende suspensioner til kontingenter.

Regeringen arbejder endvidere for forbedringer i forhold til forslaget for torsk og sild og vil i øvrigt sikre, at forslaget i sin helhed indeholder mulighed for en import, der medvirker til udviklingen af fiskeindustrien, dens økonomi og beskæftigelsesforhold. For tøndesild/lagesild (09.2792) er det væsentligt, at varebeskrivelsen fra den nuværende forordning (Rådets forordning 1062/2009) opretholdes, herunder især at vægten fortsat opgøres i ”drænet nettovægt”. Endvidere bør toldsatsen nedsættes fra 6 % til 0 %.

Regeringen arbejder desuden for udvidelse for arter, der kan omfattes af forslaget, således at der fastsættes kontingenter for Yellow Tail Kingfish samt en række fladfiskearter.

Regeringen finder det væsentligt, at der opnås et acceptabelt kompromis, der tilgodeser hele Rigsfællesskabet for så vidt angår de foreslåede rejekontingenter. Regeringen støtter rejekontingenter for at kunne dække forsyningsbehovet for rejer til den danske rejeindustri.

Regeringen lægger vægt på, at forordningen træder i kraft den 1. januar 2013.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt er medlemsstaterne positive over for forslagens mål om at sikre EU's fiskeindustri tilstrækkelige forsyninger, idet flere medlemsstater ikke finder, at forslaget dækker forarbejdningsindustriens behov.

En række medlemsstater ønsker, at nuværende suspensioner fortsat videreføres som suspensioner.

Mange medlemsstater har fremsat en række forskellige forslag til ændringer af enkelte kontingenter samt til nye kontingenter.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på EU's vegne af fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius,

forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en ny fiskeripartnerskabsaftale og en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius, og

forslag til Rådets forordning om fordeling af de fiskerimuligheder, der er fastsat i protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius

KOM (2012) 441, KOM (2012) 442 og KOM (2012) 437

Nyt notat.

Resumé

EU og Mauritius har forhandlet om indgåelse af en ny fiskeripartnerskabsaftale og en tilhørende fiskeriprotokol om EU's adgang til fiskeri ud for Mauritius. Aftalen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Den nye fiskeripartnerskabsaftale omfatter en periode på seks år, og den fornyes stiltiende for yderligere perioder på tre år. Fiskeriprotokollen gælder for en periode på tre år. Den hidtidige fiskeriprotokol med Mauritius udløb den 2. december 2007. Den nye protokols samlede finansielle modydelse er fastsat til i alt 1.980.000 € (ca. 14,75 mio. kr.) for hele perioden på tre år.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 441, KOM (2012) 442 og KOM (2012) 437 af 3. august 2012 fremsendt forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på EU's vegne af fiskeripartnerskabsaftalen og protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en ny fiskeripartnerskabsaftale og en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius, og forslag til Rådets forordning om fordeling af de fiskerimuligheder, der er fastsat i protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Mauritius. Forslagene er oversendt til Rådet den 7. august 2012 i en dansk sprogudgave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, og TEUF artikel 218, stk. 6, litra a og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Mauritius har forhandlet om indgåelse af en ny fiskeripartnerskabsaftale og en tilhørende fiskeriprotokol om EU's adgang til fiskeri ud for Mauritius. Teksten til den nye fiskeripartnerskabsaftale og tilhørende fiskeriprotokol, som fastsætter fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, blev paraferet den 23. februar 2012. Aftalen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Den nye fiskeripartnerskabsaftale omfatter en periode på seks år, og den fornyes stiltiende for yderligere perioder på tre år. Fiskeriprotokollen gælder for en periode på tre år. Den hidtidige fiskeriprotokol med Mauritius udløb den 2. december 2007.

EU har tidligere haft en fiskeriaftale med Mauritius. Denne ændres nu til en fiskeripartnerskabsaftale. Det overordnede formål med aftalen er at styrke samarbejdet mellem EU og Mauritius med henblik på at etablere en partnerskabsramme for udvikling af en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeressourcerne i Mauritius' fiskerizone i begge parter interesse.

I henhold til fiskeripartnerskabsaftalen forpligter parterne sig blandt andet til at fremme ansvarligt fiskeri i Mauritius' farvande, at samarbejde med henblik på at overvåge resultaterne af gennemførelsen af den fiskeripolitik, som Mauritius' regering har vedtaget, og at følge udviklingen i ressourcernes tilstand i Mauritius' farvande, herunder at konsultere hinanden i en fælles videnskabelig arbejdsgruppe eller i de relevante internationale organisationer for at sikre forvaltningen og bevarelsen af de biologiske ressourcer i Det Indiske Ocean og for at samarbejde om relevant videnskabelig forskning. De to parter bestræber sig på at respektere resolutioner, henstillinger og i givet fald de relevante forvaltningsplaner, der er vedtaget af Kommissionen for Tunfisk i Det Indiske Ocean (IOTC),

vedrørende bevarelse og ansvarlig forvaltning af fiskeriet. Både EU og Mauritius er medlemmer af Kommissionen for Tunfisk i Det Indiske Ocean (IOTC).

Den nye protokols samlede finansielle modydelse er fastsat til i alt 1.980.000 €(ca. 14,75 mio. kr.) for hele perioden på tre år og bygger på:

- a) en årlig referencemængde på 5.500 tons tun for i alt 86 fartøjer svarende til 357.500 €(ca. 2,66 mio. kr.) om året, og
- b) en yderligere bevilling, som EU betaler til støtte for Mauritius' fiskeri- og havpolitik svarende til 302.500 €(ca. 2,25 mio. kr.) om året.

Den nye protokols samlede finansielle modydelse er forhøjet med 172.500 €(ca. 1,29 mio. kr.) årligt fra i alt 487.500 €(ca. 3,63 mio. kr.) årligt i den hidtidige protokol til 660.000 €(ca. 4,92 mio. kr.) årligt. Den årlige referencemængde er ændret fra 6.500 tons tun i den hidtidige protokol til nu 5.500 tons. Det skal dog bemærkes, at et væsentligt større beløb end hidtil er øremærket til støtte til gennemførelse af Mauritius' fiskeri- og havpolitik (fra 195.000 €(ca. 1,45 mio. kr.) årligt til nu 302.500 €(ca. 2,25 mio. kr.) årligt).

Med hensyn til fiskerimuligheder giver fiskeriprotokollen EU tilladelse til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter til 41 notfartøjer til tunfiskeri (uændret i forhold til den hidtidige fiskeriprotokol) og 45 langlinefartøjer (mod 49 i den hidtidige fiskeriprotokol). Derudover har der, efter den hidtidige fiskeriprotokol, været en adgang til linefiskeri for 25 bruttotonnage pr. måned i årsgennemsnit, som falder bort med den nye protokol. Fartøjerne kommer hovedsageligt fra Spanien og Frankrig, men også Portugal, Italien og Storbritannien har fiskerimuligheder inden for protokollens rammer.

Fiskerimulighederne vil kunne justeres op eller ned ud fra de årlige evalueringer af bestandenes tilstand, hvilket medfører en passende justering af den finansielle modydelse.

Redernes betaling er forøget fra 25 €(ca. 186 kr.) til 35 €(ca. 260 kr.) pr. ton.

Fiskeripartnerskabsaftalen og tilhørende protokol med Mauritius indgås inden for de generelle rammer for EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande. På baggrund heraf indeholder aftalen og protokollen blandt andet bestemmelser om, at protokollen suspenderes i tilfælde af brud på menneskerettighederne, eller såfremt der sker væsentlige ændringer i de politiske retningslinjer, som har ført til indgåelsen af protokollen. Den finansielle modydelse kan ligeledes suspenderes, blandt andet såfremt de opnåede resultater med sektorstøtten ikke stemmer overens med budgetprogrammeringen. Dertil kommer, at der indgår en eksklusivitetsklausul, der sikrer, at EU-fartøjer udelukkende kan fiske i Mauritius' farvande under den indgåede fiskeripartnerskabsaftale og protokol samt sikrer en afkobling af det finansielle bidrag til sektorstøtte fra betalinger for fiskeriadgangsrettigheder. En afkobling indebærer, at sektorstøtten ikke længere er koblet sammen med omfanget af adgangsrettigheden (det vil sige betalingen for fiskerimulighederne).¹⁴

Evalueringsrapport om fiskeriprotokollen

¹⁴ Den hidtidige mere automatiske fastsættelse af det finansielle bidrag til sektorstøtten tog ikke hensyn til partnerlandenes mulighed for faktisk at anvende midlerne til de aftalte formål. Når sektorstøtten afkobles adgangsrettigheden, vil der være større mulighed for i dialog med partnerlandet at tilpasse sektorstøtten til behovene i det enkelte land.

Der foreligger en offentliggjort evalueringsrapport fra oktober 2011 om virkningerne af fiskeriaftalen med Mauritius. Heri fremgår det blandt andet, at Kommissionen for Tunfisk i Det Indiske Ocean (IOTC) vurderer, at bugstribet og storøjet tun fiskes bæredygtigt, mens der muligvis forekommer overfiskeri af gulfinnet tun. Hvad angår sværdfisk, er den videnskabelige rådgivning gunstig under antagelse af én enkelt bestand i hele Det Indiske Ocean, men bekymrende under antagelse om eksistensen af delpopulationer.

Det fremgår af rapporten, at konsekvensanalysen ikke identificerer negative økonomiske, sociale eller miljømæssige hændelser. Med hensyn til de økonomiske og sociale virkninger, vurderes en aftale at have positive konsekvenser:

- i) ved at styrke levedygtigheden af den europæiske og Mauritius' fiskeindustri, og
- ii) ved at give de myndigheder, der har ansvaret for fiskeriet, yderligere midler til at støtte gennemførelse af fiskeripolitikken med fordele for de lokale målgrupper.

Mauritius' farvande viser ifølge det oplyste ikke særlige biologiske eller miljømæssige følsomheder. Miljøproblemer i forbindelse med aktiviteterne inden for fiskerflåden, skal ifølge rapporten håndteres inden for rammerne af Kommissionen for Tunfisk i Det Indiske Ocean (IOTC).

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU-budgettet. Forslaget lægger op til, at aftalen forventes at medføre en samlet udgift på EU's budget på 1.980.000 € (ca. 14,75 mio. kr.) over 3 år i finansiell modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på 13.200 € (ca. 98.340 kr.) pr. år ved en årlig budgetudgift for EU på 660.000 € (ca. 4,92 mio. kr.).

Høring

Forslaget er sendt i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

For så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivtetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye fiskeripartnerskabsaftale og tilhørende protokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012.

Da linefiskeri kan medføre visse bifangster af sårbare arter (for eksempel hajer) lægger regeringen vægt på, at omfanget af linefiskeri reduceres i den nye protokol sammenholdt med den hidtidige protokol.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslagene kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati,

forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati, og

forslag til Rådets forordning om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i partnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati

KOM (2012) 467, KOM (2012) 468 og KOM (2012) 466

Nyt notat.

Resumé

EU og Kiribati har forhandlet om indgåelse af en ny protokol om fiskerimuligheder i medfør af den eksisterende fiskeripartnerskabsaftale om EU's adgang til fiskeri ud for Kiribati. Aftalen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Den nye proto-

kol omfatter en periode på tre år. Den hidtidige fiskeriprotokol med Kiribati udløber den 15. september 2012. Den nye protokols samlede finansielle modydelse er fastsat til i alt 3.975.000 € (ca. 29,61 mio. kr.) for hele perioden på tre år.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 467, KOM (2012) 468 og KOM (2012) 466 af 27. august 2012 fremsendt forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati, og forslag til Rådets forordning om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i partnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati. Forslagene er oversendt til Rådet den 29. august 2012 i en dansk sprogudgave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, og TEUF artikel 218, stk. 6, litra a og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Kiribati har forhandlet om indgåelse af en ny protokol i medfør af den eksisterende fiskeripartnerskabsaftale om EU's adgang til fiskeri ud for Kiribati. Teksten til den nye fiskeriprotokol, som fastsætter fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, blev paraferet den 3. juni 2012. Aftalen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Den nye fiskeriprotokol omfatter en periode på 3 år. Den hidtidige fiskeriprotokol med Kiribati udløber den 15. september 2012.

I henhold til fiskeripartnerskabsaftalen forpligter parterne sig blandt andet til at fremme ansvarligt fiskeri i Kiribatis farvande, at samarbejde med henblik på at overvåge resultaterne af gennemførelsen af den fiskeripolitik, som Kiribatis regering har vedtaget og at følge udviklingen i ressourcernes tilstand i Kiribatis farvande, herunder at konsultere hinanden i en fælles videnskabelig arbejdsgruppe eller i de relevante internationale organisationer for at sikre forvaltningen og bevarelsen af de biologiske ressourcer i det vestlige og centrale Stillehav og for at samarbejde om relevant videnskabelig forskning. De to parter forpligter sig til at fremme samarbejdet om ansvarligt fiskeri blandt andet inden for Fiskerikommissionen for det Vestlige og Centrale Stillehav (WCPFC) vedrørende bevarelse og ansvarlig forvaltning af fiskeriet og Den Interamerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk (IATTC). Både EU og Kiribati er medlemmer af såvel WCPFC som IATTC.

Den nye protokols samlede finansielle modydelse er fastsat til i alt at udgøre 1.325.000 €(ca. 9,87 mio. kr.) pr. år og består af:

- c) Et årligt beløb for adgangen til Kiribatis eksklusive økonomiske zone på 975.000 €(ca. 7.26 mio. kr.) svarende til en årlig referencemængde på 15.000 tons fangst for i alt 10 fartøjer, og
- d) en yderligere bevilling, som EU betaler til støtte og gennemførelse af initiativer i forbindelse med Kiribatis fiskeripolitik svarende til 350.000 €(ca. 2,61 mio. kr.) om året.

Den nye protokols samlede finansielle modydelse er forhøjet med 846.600 €(ca. 6,31 mio. kr.) årligt fra i alt 478.400 €(ca. 3,56 mio. kr.) årligt i den hidtidige protokol til i alt 1.325.000 €(ca. 9,87 mio. kr.) årligt. Den årlige referencemængde er ændret fra 6.400 tons fangst i den hidtidige protokol til nu 15.000 tons.

Med hensyn til fiskerimuligheder giver fiskeriprotokollen EU tilladelse til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter til 4 notfartøjer til tunfiskeri (uændret i forhold til den hidtidige fiskeriprotokol) og 6 langlinefartøjer (mod 12 i den hidtidige fiskeriprotokol). Fartøjerne kommer fra Spanien, Frankrig og Portugal.

Fiskerimulighederne vil kunne justeres op eller ned ud fra de årlige evalueringer af bestandenes tilstand, og såfremt Fiskerikommissionen for det Vestlige og Centrale Stillehav (WCPFC) bekræfter, at en sådan tilpasning vil sikre en bæredygtig udnyttelse af Kiribatis fiskeressourcer. Eventuelle tilpasninger medfører en passende justering af den finansielle modydelse.

Fiskeriprotokollen med Kiribati indgås inden for de generelle rammer for EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande. På baggrund heraf indeholder aftalen og protokollen bestemmelser blandt andet om, at protokollen suspenderes i tilfælde af brud på menneskerettighederne, eller at der sker væsentlige ændringer i de politiske retningslinjer, som har ført til indgåelsen af protokollen. Den finansielle modydelse kan ligeledes suspenderes, blandt andet såfremt de opnåede resultater med sektorstøtten ikke stemmer overens med budgetprogrammeringen. Dertil kommer, at der indgår en eksklusivitetsklausul, der sikrer at EU-fartøjer udelukkende kan fiske i Kiribatis farvande under den indgåede fiskeripartnerskabsaftale og protokol samt sikrer en afkobling af det finansielle bidrag til sektorstøtte fra betalinger for fiskeriadgangsrettigheder. En afkobling indebærer, at sektorstøtten ikke længere er koblet sammen med omfanget af adgangsrettigheden (det vil sige betalingen for fiskerimulighederne).¹⁵

Evalueringsrapport om fiskeriprotokollen

Der er offentliggjort en evalueringsrapport af 23. maj 2012, som dækker perioden 2006-2012. Ifølge rapporten udgør fiskerisektoren et vigtigt socioøkonomisk grundlag. 80 % af lokalbefolkningen er involveret i fiskeriaktiviteter og fiskerisektoren står for ca. 10 % af landets BNP. Udover fiskeriprotokollen med EU har Kiribati også bilaterale fiskeriaftaler med Japan, Taiwan og Sydkorea. Dertil kommer, at Kiribati har en række private aftaler med fartøjer fra Ecuador og El Salvador.

¹⁵ Den hidtidige mere automatiske fastsættelse af det finansielle bidrag til sektorstøtten tog ikke hensyn til partnerlandenes mulighed for faktisk at anvende midlerne til de aftalte formål. Når sektorstøtten afkobles adgangsrettigheden, vil der være større mulighed for i dialog med partnerlandet at tilpasse sektorstøtten til behovene i det enkelte land.

Rapporten fremhæver, at Kiribati har udarbejdet en national udviklingsplan for 2008-2011, hvorunder fiskeriet har en central placering. Udviklingsplanen anfører, at fiskeriet skal fokusere på at opnå et større og mere bæredygtigt udbytte af tunbestandene og sikre kystområderne via tværinstitutionelle samarbejder. Evalueringsrapporten fremhæver endvidere, at protokollen skaber værdi for pengene for både EU-fiskere og lokale fiskere fra Kiribati. Ifølge rapporten er de af protokollen skabte arbejdspladser fordelt ligeligt mellem EU-fiskere og fiskere fra Kiribati. Rapporten peger på, at protokollen ikke vurderes at true bæredygtigheden af det lokale fiskeri i Kiribati, men også at den ikke har bidraget nævneværdigt i forhold til udviklingen af en bæredygtig forarbejdningssektor i landet. Derudover fremgår det, at protokollens sociale element for så vidt angår lønniveau og kontraktforhold er tilfredsstillende. Hvad angår tunbestande peges der på, at fangstniveauet på to af de tre vigtigste kommercielle arter i det Vestlige og Centrale Stillehav (gulfinnet og storøjet tun) sandsynligvis ikke er bæredygtigt. For den tredje art (bugstribet bonit) vurderes fangstniveauet at være inden for bæredygtige grænser. Bugstribet bonit har været den vigtigste art for EU-fartøjerne i området, og har udgjort ca. 81 % af de samlede fangster for disse fartøjer. EU-fartøjerne i Kiribati og i det Vestlige og Centrale Stillehav udgør kun en begrænset del af de samlede fiskeriaktiviteter i området, og EU-fartøjernes muligheder for at påvirke bæredygtigheden af fiskeriet i området er derfor begrænsede.

Rapporten opstiller en række anbefalinger, hvorunder det anbefales at gøre sektorpolitikken mere målrettet. Ifølge rapporten skal det blandt andet ske ved, at parterne tillægger de årlige møder mellem EU og Kiribati større betydning.

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU-budgettet. Forslaget lægger op til, at aftalen vil medføre en samlet udgift på EU's budget på 3.975.000 €(ca. 29,61 mio. kr.) for hele perioden på tre år. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på 26.500 €(ca. 197.425 kr.) pr. år ved en årlig budgetudgift for EU på 1.325.000 €(ca. 9,87 mio. kr.).

Høring

Forslaget er sendt i høring § 5-udvalget (fiskeri). Der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

For så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,

- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye fiskeriprotokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012.

Da linefiskeri kan medføre visse bifangster (for eksempel hajer) lægger regeringen desuden vægt på, at antallet af linefartøjer reduceres i den nye protokol sammenholdt med den hidtidige protokol.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslagene kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.